

Comisia
Europeană

[TOAMNA 2014 ▶ NR. 50]

panorama

inforegio

▶ Către inovare și creștere ecologică

Cum generează politica de coeziune investiții din partea UE

- ▶ **Interviu cu Johannes Hahn, Comisarul european pentru politică regională**
- ▶ **Integrarea aspectelor urbane în procesul de elaborare de politici de la nivelul UE**
- ▶ **Sprijin pentru IMM-uri din partea instrumentelor financiare**
- ▶ **OPEN DAYS 2014: Creștem împreună – Investiții inteligente pentru oameni**

Politică
Regională
și Urbană

▶ EDITORIAL 3

Walter Deffaa,
Director General pentru Politică Regională și Urbană

▶ INTERVIU

UN INSTRUMENT DE INVESTIȚII PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR UE 4-7

Johannes Hahn, Comisarul pentru politică regională

▶ ARTICOL PRINCIPAL

POLITICA DE COEZIUNE CONDUCE EUROPA CĂTRE INOVARE ȘI CREȘTERE ECOLOGICĂ 8-13

▶ DATELE DESCHISE ȘI POLITICA DE COEZIUNE 14-15

▶ PUNEREA ACCENTULUI PE ECONOMIE ÎN CADRUL ACORDULUI DE PARTENERIAT GREC 16-19

Interviu cu George Yannoussis

▶ OPEN DAYS 2014 20-21

▶ CĂTRE O AGENDĂ URBANĂ A UE 22-23

▶ PROIECTE MAJORE CU UN IMPACT MAJOR 24-25

▶ UTILIZAREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR POLITICII REGIONALE 26-27

▶ FONDUL SOCIAL EUROPEAN 2014-2020 28-31

▶ ÎMBUNĂTĂȚIREA ACHIZIȚIILOR PUBLICE 32-33

▶ EUSAIR 34-35

▶ ȘTIRI PE SCURT 36-37

▶ LANSAREA PARTENERIATULUI DINTRE EUROPA ȘI SOCIETATEA CIVILĂ 38-39

▶ POLITICA REGIONALĂ A UE ÎNCEPÂND CU ANUL 1989 40-41

▶ ✉️ CONTRIBUȚIILE CITITORILOR 42-43

Revista *Panorama* a ajuns la cea
de-a 50-a sa ediție

▶ PROIECTE 44-47

Exemple de proiecte din Grecia, Spania și
proiecte de cooperare teritorială europeană

▶ AGENDĂ 48

Solucar, situat în apropiere de Sevilla, Spania, este cel mai mare complex solar din Europa și un catalizator pentru investițiile tehnologice din regiune.

Fotografii (pagini):

Copertă: © Shutterstock/raulbaenacasado

Paginile 3, 4, 6-7, 12, 18, 21, 22-23, 27, 36, 40: © Comisia Europeană

Paginile 8, 15, 32, 34-35, 41: © Shutterstock

Pagina 16: © Secretariatul General pentru Investiții Publice – CSNR, Grecia; © Comisia Europeană

Paginile 17-18: © FORTH

Pagina 23: Spania © Centrul de Studii de Mediu

Paginile 24-25: Bulgaria/România, Grecia, Polonia – © Comisia

Europeană, Franța – © ANMA

Paginile 28-29: © Shutterstock/Lisa F. Young; © Shutterstock/Anton

Chalakov; © Shutterstock/Anton Chalakov

Paginile 30-31: © Emplea verde; Regiunea Dalarna © Lars Dahlström

Pagina 36: © CoR

Pagina 38: © CESE

Paginile 42-43: © Ministerul Dezvoltării Regionale, Republica Cehă;

© Colaboratori

Paginile 44-47: © SERGAS; Smart Coasts; In2LifeSciences; Thyatron S.A.

Această revistă este tipărită pe hârtie reciclată în limbile engleză, franceză și germană. Ea este disponibilă online în 22 de limbi la adresa http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_ro.cfm

Conținutul acestui număr a fost finalizat în septembrie 2014.

AVIZ JURIDIC

Nici Comisia Europeană, nici altă persoană care acționează în numele acesteia nu pot fi considerate responsabile nici pentru modul în care pot fi folosite informațiile incluse în prezenta publicație, nici pentru erorile care pot surveni în pofida pregătirii și verificării atente. Prezenta publicație nu reflectă neapărat punctul de vedere sau poziția Comisiei Europene.

ISSN 1830-933X

© Uniunea Europeană, 2014

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Pentru utilizarea sau reproducerea materialelor cu drepturi de autor ale părților terțe menționate ca atare trebuie obținută permisiunea de la deținătorul (deținătorii) drepturilor de autor.

▶ EDITORIAL

Walter Deffaa

Director General,
Politică Regională și Urbană,
Comisia Europeană

Al 6-lea Raport privind coeziunea, publicat recent, ne oferă o bună imagine asupra evoluției politicii de coeziune de la stadiul de program destinat promovării dezvoltării regionale până la stadiul de instrument generator de investiții, inovare și creștere economică la nivelul întregii Uniuni Europene.

În circumstanțele economice dificile survenite odată cu anul 2008, această politică a contribuit fără doar și poate la atenuarea efectelor extrem de negative ale crizei economice, prin încurajarea investițiilor publice și stimularea întreprinderilor nou-înființate.

În perioada 2007-2013, politica de coeziune a creat aproximativ 600 000 de locuri de muncă și a oferit sprijin unui număr de până la 80 000 de întreprinderi nou-înființate. Investițiile din cadrul acestei politici s-au concretizat în 25 800 km de drumuri rutiere și 2 700 km de căi ferate. Cu sprijinul acesteia, 5,7 milioane de persoane au găsit un loc de muncă și 8,6 milioane au obținut diverse calificări.

Însă politica de coeziune a devenit totodată principalul instrument paneuropean de stimulare a investițiilor în materie de eficiență energetică, creare de locuri de muncă și sprijin pentru IMM-uri. În prezent, aceasta este puternic aliniată la strategia generală a UE. În cadrul noii perioade de programare 2014-2020, politica de coeziune va fi parte integrantă din strategia Europa 2020, manifestând o puternică orientare către ocuparea forței de muncă, inovare, durabilitate și reducerea sărăciei și a excluziunii sociale.

Agenda urbană

O altă caracteristică a politicii noastre de coeziune aflate în continuă evoluție este aceea a schimbării intervenite la nivelul priorității acordate centrelor urbane, care sunt aduse tot mai mult în centrul procesului decizional de la nivelul UE.

Peste două treimi din cetățenii UE locuiesc în prezent în mediul urban, care este afectat în mod direct sau indirect de numeroasele politici ale UE din sectoare precum transporturile, energia sau mediul. Comisia a demarat planuri pentru elaborarea unei agende urbane care să promoveze o abordare mai integrată a dezvoltării politicilor și o mai mare coerență. Obiectivul vizează creșterea profilului orașelor în dezbaterile privind politicile, precum și îmbunătățirea coordonării.

Acorduri de parteneriat

Până la această dată (09/09), Comisia Europeană a adoptat 16 din cele 28 de acorduri de parteneriat, iar acordurile propuse de celelalte state membre sunt în curs de evaluare.

Acordurile de parteneriat au definit strategia privind utilizarea optimă a fondurilor structurale și de investiții europene la nivelul acestor țări. Acordurile sunt însoțite de propuneri de programe operaționale care evidențiază planurile de investiții ale țărilor și regiunilor pentru perioada de programare 2014-2020.

Open Days

Pe fondul eforturilor depuse de Europa în sensul redresării economice prin investițiile din cadrul politicii de coeziune și elaborarea acordurilor de parteneriat de către statele membre, OPEN DAYS 2014 va fi un forum de dezbateri și discuții în timp real pe o serie largă de teme.

Pe lângă discursuri și dezbateri, vor fi organizate peste 100 de sesiuni de lucru, printre care „atelieri de lucru” destinate schimbului de bune practici și instruirii reciproce a specialiștilor, precum și „dezbateri” care să reunească grupuri de experți în vederea concentrării atenției asupra unei teme specifice.

► UN INSTRUMENT DE INVESTIȚII PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR UE

NOUA ABORDARE PRIVIND
POLITICA DE COEZIUNE

„Politica de coeziune a fost transformată radical într-o strategie de investiții aplicabilă la nivelul întregii UE. La momentul actual, aceasta reprezintă un instrument puternic, reconfigurat pentru a orchestra dezvoltarea economică și transformarea la nivel regional. ”

JOHANNES HAHN – COMISARUL EUROPEAN
PENTRU POLITICĂ REGIONALĂ

Dat fiind că revista *Panorama* sărbătorește apariția celei de-a 50-a ediții a publicației, discutăm cu Johannes Hahn, Comisarul pentru politică regională, despre realizările și evoluția politicii de coeziune pe durata mandatului său.

Una din cele mai importante evoluții survenite în ultimul timp este schimbarea produsă la nivelul imaginii și poziției politicii de coeziune, afirmă Comisarul pentru politică regională, Johannes Hahn.

„În primii ani, politica de coeziune era orientată către regiunile mai sărace, obiectivul principal fiind reducerea decalajelor. Acest rol consacrat nu a fost eliminat, însă politica de coeziune s-a transformat radical într-o strategie de investiții aplicabilă la nivelul întregii UE. Aceasta reprezintă în prezent un instrument puternic, reconfigurat pentru a orchestra dezvoltarea economică și transformarea la nivel regional, precum și pentru a sprijini schimbarea în orice regiune, mai slab sau mai puternic dezvoltată, după caz.”

În spatele acestei strategii se regăsește o nouă abordare și filosofie, orientată către sprijinirea și stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă prin intermediul regiunilor și orașelor, explică acesta.

Comisarul face trimitere la noile expresii la modă care sunt strâns legate de politica de coeziune reformată, precum orientarea către rezultate, performanță, ținte, obiective, instrumente de punere în aplicare etc.

„Nu este vorba despre un simplu jargon, ci reflectă modul actual de funcționare impus politicii de coeziune. Întrucât aceasta reprezintă o treime din bugetul UE – aproximativ 350 de miliarde de euro, resursele de care dispune trebuie direcționate și utilizate înțelept.”

Schimbarea mentalității

Un obiectiv cheie al noii abordări privind politica de coeziune este acela de a o face mai inteligentă și mai orientată, afirmă el. Astfel, aceasta poate funcționa ca principală

strategie de investiții a Uniunii Europene și instrument esențial pentru realizarea obiectivelor strategiei Europa 2020.

„Notabil este faptul că am operat o schimbare la nivelul «mentalității» privind politica de coeziune, subliniază comisarul. „Procesul strict introdus odată cu acordurile de parteneriat și programele operaționale obligă statele membre să elaboreze în mod eficace un «plan de afaceri» pragmatic și realizabil sau o strategie de dezvoltare economică adecvată pentru economia și regiunile lor.

Planul trebuie să corespundă obiectivelor prioritare ale strategiei Europa 2020. Acesta trebuie să fie convenit împreună cu noi aici la Bruxelles.”

S-a încheiat perioada subvențiilor financiare și a „cecurilor în alb” alocate proiectelor regionale, explică el. Fiecare euro cheltuit trebuie să fie justificat. Înainte trebuie să existe un plan, iar punerea corectă în aplicare trebuie să fie dovedită, precum în cazul oricărui alt tip de investiție profesională.

Managementul schimbării

În mod ciudat, criza economică a contribuit la înlesnirea introducerii noii mentalități privind politica de coeziune, explică el.

„Date fiind constrângerile financiare existente, autoritățile de la toate nivelurile din statele membre au fost nevoite să pună un accent puternic pe bugete și să se gândească la propriile priorități. Multe dintre acestea și-au dat seama că nu mai pot continua pe aceeași direcție.

„Avem de-a face fără îndoială cu abordarea și disciplina impuse la momentul actual în cadrul politicii de coeziune, statele membre fiind nevoite să își analizeze atent obiectivele și prioritățile și să decidă cea mai bună orientare a resurselor.”

Obiective clare și măsurabile

Noua abordare a avut un rol esențial în elaborarea acordurilor de parteneriat (AP) pentru perioada de programare 2014-2020.

AP sunt documente de importanță vitală pentru orientarea investițiilor strategice la nivelul statelor membre și regiunilor în următorii șapte ani și pentru stabilirea unor ținte clare în materie de investiții, care să corespundă cu prioritățile cheie ale strategiei Europa 2020.

„Noua abordare va contribui la înregistrarea unor rezultate cuantificabile și ne va permite să evaluăm în permanență dacă aceste investiții publice au un impact maxim în ceea ce privește stimularea creșterii și crearea de locuri de muncă în Europa”, afirmă comisarul.

„De exemplu, cum am putea investi în cercetare în lipsa unei strategii de cercetare? Este ca și când am încerca să conducem o mașină fără volan.”

Instrumentul financiar pentru Europa 2020

Din eșecul Strategiei de la Lisabona au fost desprinse multe învățăminte, susține el. „Cu toate că obiectivele strategiei din anul 2000 au fost bune, planul de schimbare și reformă nu a dispus de un instrument financiar care să îl direcționeze. Aceasta a reprezentat o deficiență majoră. În lipsa unui angajament legal și a unui buget real, aceasta s-a bazat excesiv pe voința politică care s-a dovedit în cele din urmă inexistentă.”

Problemele abordate de Strategia de la Lisabona – productivitate scăzută, stagnarea creșterii economice în UE – nu au dispărut totuși, explică Hahn. Totodată, criza economică din 2008 a scos în evidență deficiențe majore într-o economie deja afectată de globalizare, de presiunea asupra resurselor și de o populație îmbătrânită.

Răspunsul Uniunii Europene a reprezentat proiectul său de creștere economică pe viitor: strategia Europa 2020. Această strategie are în vedere crearea de locuri de muncă și reducerea sărăciei prin realizarea de investiții inteligente în domenii precum eficiența energetică, cercetarea și inovarea și metodele moderne și durabile de producție.

„Una din «inovațiile» politicii de coeziune reformate constă în alinierea ei la aceste priorități ale strategiei Europa 2020, precum și în accentul plasat asupra unui număr limitat de obiective strategice convenite, astfel încât să fie generată o masă critică de investiții în zona selectată”, explică el.

„Datorită investițiilor orientate la nivel regional în sprijinul IMM-urilor, inovării și economiei cu emisii reduse de carbon, deținem un rol esențial în cadrul planului de punere în aplicare destinat realizării obiectivelor strategiei Europa 2020.” De exemplu, unul din cele mai bune mesaje pe care le pot transmite la finalul mandatului meu este acela că știu deja că peste 38 de miliarde de euro vor fi cheltuiți în domeniul eficienței energetice și al energiilor regenerabile. Statele membre au înțeles mesajul – au mers chiar mai departe decât am cerut noi. Prin aceasta, UE beneficiază de susținere pentru îndeplinirea obiectivelor sale în materie de schimbări climatice și sporirea securității sale energetice.

Specializare inteligentă

Politica de coeziune reformată aferentă perioadei 2014-2020 se bazează pe convingerea potrivit căreia fiecare regiune poate avea un impact cât mai mare, dacă își identifică de la început principalele atuuri. Acestea sunt rațiunile care stau la baza strategiei de „specializare inteligentă”.

Specializarea inteligentă reprezintă o abordare inovatoare privind transformarea economică la nivel regional, prin care regiunile vor avea posibilitatea să își orienteze investițiile către propriile domenii de expertiză sau în care dețin un avantaj competitiv, precum și să își sporească la maximum potențialul de creștere.

În vederea susținerii specializării inteligente, creăm instrumente, instituții și experți care să sprijine regiunile în găsirea propriei nișe industriale și tehnologice pe piața globală.

„Această strategie se înscrie acum în eforturile Europei de a-și sprijini regiunile în sensul găsirii unei ieșiri din recesiune”, susține el.

Investiții publice

Finanțarea din cadrul politicii de coeziune, alături de finanțarea asigurată de statele membre reprezintă în momentul de față o proporție foarte însemnată din investițiile publice din Europa. În state membre precum Slovacia, Ungaria, Bulgaria, Lituania, Estonia, Malta, Letonia și Polonia, aceasta a reprezentat peste jumătate din totalul investițiilor publice în perioada 2010-2012.

În timp ce criza economică a constituit o piedică pentru toate economiile, politica de coeziune a UE a avut un rol foarte important în atenuarea unora din cele mai negative efecte și a sprijinit multe țări și regiuni să depășească această perioadă dificilă, a remarcat comisarul.

În cazul Greciei, de exemplu, politica de coeziune a sprijinit totodată eforturile țării de înlăptuire a reformelor structurale și va profita de acest elan în perioada 2014-2020, când Grecia va primi 15,5 miliarde de euro în cadrul politicii de coeziune a UE.

„Consider că este esențial ca banii să fie bine folosiți și direcționați în principal către economia reală”, subliniază Hahn.

„Regiunile sunt cheia redresării Greciei. Din acest motiv, am hotărât să le vizitez pe toate cele 13, prin aceasta confirmându-mi-se încrederea în potențialul regiunilor Greciei.” Acordul de parteneriat cu Grecia pentru perioada 2014-2020 prevede câte un program pentru fiecare din cele 13 regiuni”.

Strategii macroregionale

Dezvoltarea de strategii macroregionale reprezintă o extindere a sferei politicii regionale în vederea includerii atât a statelor membre, cât și nemembre pentru soluționarea provocărilor regionale comune.

„Noutatea metodei macroregionale constă în modul în care aceasta reunește țări care cooperează în materie de chestiuni comune prin stabilirea de obiective, alinierea finanțărilor și conlucrarea în vederea realizării obiectivelor proprii.

Strategiile macroregionale asigură o orientare mai strictă asupra modului în care sunt alocate fondurile existente, asigurând „o gândire comună” între diferite sectoare.

„Dat fiind că strategiile pentru regiunea Mării Baltice, regiunea Dunării și, respectiv, regiunea Mării Adriatice și a Mării Ionice produc deja efecte, iar altele se află în etapa de planificare, dovedim că strategiile macroregionale pot asigura un cadru pentru identificarea unor soluții coerente semnificative pentru regiunile noastre”.

Totuși, comisarul subliniază că statele membre sunt responsabile de identificarea necesităților și a priorităților din teritoriul în cauză. Lor le revine răspunderea de a asigura resursele logistice, de a formula recomandări și de a urmări deciziile.

Comisia va asigura în permanență sprijin grupului de țări sau regiuni, însă deciziile nu îi vor aparține. Liderii politici de la nivel local vor fi cei care vor coordona strategia.

Programul PEACE pentru Irlanda de Nord

Inaugurarea Peace Bridge („Podul Păcii”) peste râul Foyle în orașul Derry/Londonderry în anul 2011 a reprezentat un simbol puternic al progreselor înregistrate pe calea păcii și a reconcilierii în Irlanda de Nord.

Cu acea ocazie, Comisarului Hahn i-a fost oferită machetă a podului, pe care acesta o afișează cu mândrie pe biroul său de la Bruxelles.

Într-adevăr, UE a avut o contribuție foarte mare la consolidarea progreselor realizate pe calea reconcilierii și a creării unei societăți pacifiste și stabile în Irlanda de Nord. Aproximativ 1,3 miliarde de euro din fondurile europene au fost investite, alături de finanțarea națională, în peste 20000 de proiecte în decursul a mai bine de 18 ani.

Impresionat de progresele realizate în procesul de pace, Hahn a inițiat o conferință în anul 2013, care a constituit o platformă internațională destinată diseminării experiențelor din cadrul programului EU PEACE, precum și stimulării dezbaterii legate de posibilitatea adaptării acestor experiențe în cazul altor situații intervenite la nivel european și internațional.

► STÂNGA: Comisarul Hahn traversează noul Pod Vidin-Calafat de peste Dunăre. Strategia macroregională pentru regiunea Dunării (SUERD) combină politici regionale, de cercetare, transport și mediu, precum și securitate, turism și creștere, în vederea transformării regiunii Dunării într-un spațiu mai adecvat traiului și activităților profesionale.

► DREAPTA: Johannes Hahn vizitând municipiul Obrenovac, Serbia, devastat de inundații.

Evenimentul a contribuit în primul rând la promovarea expertizei Irlandei de Nord în procesul de consolidare a păcii în fața unei audiențe internaționale. Mărturiile vorbitorilor din cadrul evenimentului au ilustrat valoarea sprijinului oferit de UE.

„A fost o plăcere pentru mine să ascult doi foști adversari discutând prietenește în cadrul conferinței programului PEACE, intitulată «Reunind comunități divizate», a afirmat Hahn.

„Aceștia dețin în prezent funcțiile de prim-ministru și, respectiv, viceprim-ministru al Irlandei de Nord. Ei recunosc întru totul importanța sprijinului primit din partea Europei și atitudinea constructivă a acesteia față de reclădirea comunității din care provin și promovarea păcii pe termen lung.”

La conferință au fost prezenți, arată comisarul, mulți reprezentanți din alte zone cu probleme din Europa și cu toții au acordat o atenție specială lecțiilor desprinse, proiectelor de succes și modului în care conflictele dispar încet-încet, iar comunitățile cunosc apropierea.

Ajutor în caz de dezastre

Sprijinirea regiunilor Europei înseamnă totodată furnizarea de ajutor în caz de criză. În ultimul deceniu, UE a reprezentat o sursă importantă de sprijin în cazul dezastrelor naturale care au lovit continentul european, de la inundații până la cutremure și incendii forestiere.

Aceste realizări au fost posibile grație Fondului de solidaritate al UE, care contribuie la reconstrucția zonelor afectate de dezastre. Peste 3,6 miliarde de euro din Fondul de solidaritate al UE au fost direcționate în sprijinul a milioane de oameni din 23 de state membre, pe lângă cele aproximativ 6,5 miliarde de euro alocate pentru prevenirea dezastrelor. De exemplu, fondul a fost implicat activ după cutremurul din Abruzzo, Italia, care a distrus infrastructura, clădirile publice, locuințele și întreprinderile din regiune.

Fondul a fost implicat recent în asigurarea de sprijin pentru zonele lovite de inundații din Balcani. Bani din Fondul de solidaritate al UE sunt utilizați pentru a contribui la acoperirea unei părți din costurile necesare reconstruirii unor părți ale Serbiei ulterior producerii dezastrului.

„Cu toate că Serbia este un simplu stat candidat la statutul de stat membru al UE, țara beneficiază de un tratament identic cu cel aplicat în cazul statelor membre cu drepturi depline”, afirmă Hahn. Sub mandatul Comisarului Hahn, fondul a făcut, de asemenea, obiectul unor reforme. Reformele respective, convenite de statele membre și de Parlamentul European, au intrat în vigoare în luna iunie, prin acestea fondul devenind mai simplu, mai rapid și mai apropiat de necesitățile unui stat membru sau ale unei regiuni afectate de dezastru.

Provocări viitoare

„Peste două treimi din cetățenii UE locuiesc în prezent în zonele urbane și este important ca în următorii ani orașele să dețină un rol mai central în cadrul politicii de coeziune”, susține comisarul. „Am început să elaborăm o agendă urbană în acest sens.”

Un alt domeniu în care sunt necesare idei noi este cel al asistenței medicale, al finanțării din sectorul sănătății și al pensiilor, care, potrivit comisarului, vor constitui provocări majore pe viitor.

„Având în vedere îmbătrânirea populației, presiunea asupra bugetelor publice va crește. Este totuși un domeniu în care investițiile strategice realizate prin intermediul politicii de coeziune a UE ar putea fi valoroase”, sugerează acesta.

„Noile tehnologii și răspândirea la scară largă a telemedicinii și a tratamentului extraspitalicesc pot reduce povara existentă asupra infrastructurii medicale.

Astfel de abordări care beneficiază de sprijin din partea politicii de coeziune ar putea contribui la reducerea poverii tot mai mari care apasă asupra sistemului de sănătate”, afirmă el.

Finanțarea regională a generat de-a lungul anilor beneficii importante pentru economia europeană. Aceasta a creat milioane de noi locuri de muncă, a conferit deschidere unor regiuni întregi prin construcția de autostrăzi, căi ferate și porturi și a investit în companiile mici nou-înființate. Noua reformă a transformat-o în mult mai mult decât o sursă de subvenții, și anume un instrument de investiții care poate îndeplini obiectivele strategiei Europa 2020. Însă, fără îndoială, politica va continua să evolueze în tandem cu necesitățile vremurilor.

▶ POLITICA
DE COEZIUNE
CONDUCE
EUROPA CĂTRE
INOVARE ȘI
CREȘTERE
ECOLOGICĂ

Cea mai recentă analiză a Comisiei referitoare la performanțele politicii de coeziune, publicată în cadrul celui de-al 6-lea Raport al său privind coeziunea demonstrează clar rolul acestei politici în atenuarea efectelor crizei economice, prin sprijinirea investițiilor publice și stimularea întreprinderilor nou-înființate. Politica de coeziune s-a transformat totodată în principalul instrument paneuropean de stimulare a investițiilor în materie de eficiență energetică, creare de locuri de muncă și sprijin pentru IMM-uri.

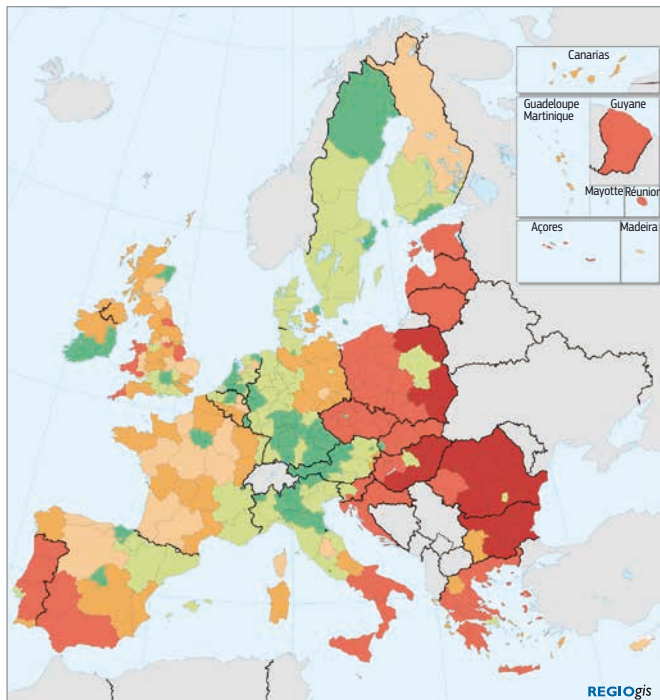
Sprajinul financiar acordat prin intermediul politicii de coeziune a fost direcționat în mod tradițional către regiunile mai puțin dezvoltate, însă în prezent accentul este transferat dinspre investițiile în infrastructura materială către sprijinul pentru întreprinderi și inovare, ocupare a forței de muncă și incluziune socială. Acoperirea geografică a fost simplificată, toate regiunile fiind eligibile pentru o măsură de sprijin.

Pe lângă reducerea discrepanțelor economice dintre regiunile UE, politica s-a aliniat mai puternic la strategia generală a UE. În cadrul noii perioade de programare 2014-2020, politica de coeziune este parte integrantă din strategia Europa 2020, manifestând o puternică orientare către inovare, ocuparea forței de muncă, durabilitate și reducerea sărăciei și a excluziunii sociale.

Schimbarea contextului economic

Raportul este publicat la începutul noii perioade de programare pe 7 ani a politicii de coeziune, când situația din UE s-a schimbat radical față de 2007, anul lansării perioadei anterioare de programare.

La data respectivă, UE se bucura în continuare de o perioadă susținută de creștere economică. Nivelurile veniturilor, ratele de ocupare a forței de muncă, precum și investițiile publice se aflau pe un trend ascendent, în timp ce sărăcia și excluziunea socială înregistrau o tendință de scădere, iar decalajele regionale erau reduse. Începând din anul 2008, criza economică a dus la inversarea acestor tendințe, datoria publică și șomajul postând trenduri ascendente, spre deosebire de veniturile personale, caracterizate în multe situații printr-o evoluție negativă. Totodată, sărăcia și excluziunea socială au devenit mai răspândite.

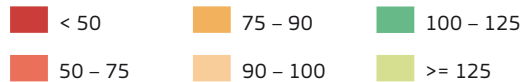

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

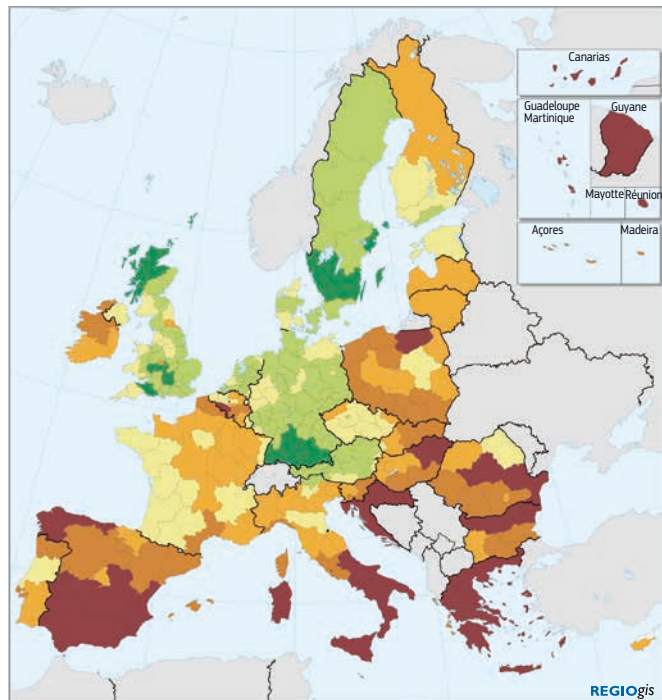
PIB PE CAP DE LOCUIITOR (PPS), 2011

PRODUSUL INTERN BRUT (PIB) PE CAP DE LOCUIITOR ÎN RAPORT CU STANDARDUL PUTERII DE CUMPĂRARE (SPC) REPREZINTĂ VALOAREA TOTALĂ A BUNURILOR ȘI SERVICIILOR PRODUSE PE CAP DE LOCUIITOR.

Index UE-28 = 100

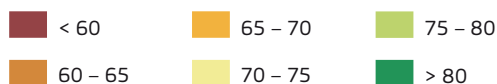
Sursa: Eurostat

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

RATA OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ (GRUPA DE VÂRSTĂ 20-64 DE ANI), 2013

PROCENT DIN POPULAȚIE, GRUPA DE VÂRSTĂ 20-64 DE ANI

Notă: UE-28 = 68,3
Ținta strategiei Europa 2020 este de 75 %.
Sursa: Eurostat

Evoluții 2007-2013

Politica de coeziune din perioada 2007-2013 a avut totuși o contribuție importantă în ceea ce privește creșterea și locurile de muncă. Potrivit celor mai recente date, politica de coeziune a creat aproximativ 600 000 de locuri de muncă și a sprijinit aproape 80 000 de întreprinderi nou-înființate. Investițiile din cadrul acestei politici s-au concretizat în 25 800 km de drumuri rutiere și 2 700 km de căi ferate. Cu sprijinul acesteia, 5,7 milioane de persoane au găsit un loc de muncă și 8,6 milioane au obținut diverse calificări.

Potrivit estimărilor, investițiile din politica de coeziune au generat o creștere anuală medie a PIB-ului cu 2,1% în Letonia, 1,8% în Lituania și 1,7% în Polonia. Se estimează totodată că acestea au dus la o creștere anuală a nivelului de ocupare a forței de muncă de 1% în Polonia, 0,6% în Ungaria și 0,4% în Slovacia și Lituania.

Politica de coeziune a avut un efect pe termen lung asupra potențialei dezvoltări a acestor economii. Se estimează că atât în Lituania, cât și în Polonia, PIB-ul pentru anul 2020 va depăși cu peste 4% nivelul preconizat în lipsa investițiilor, iar în Letonia cu 5%.

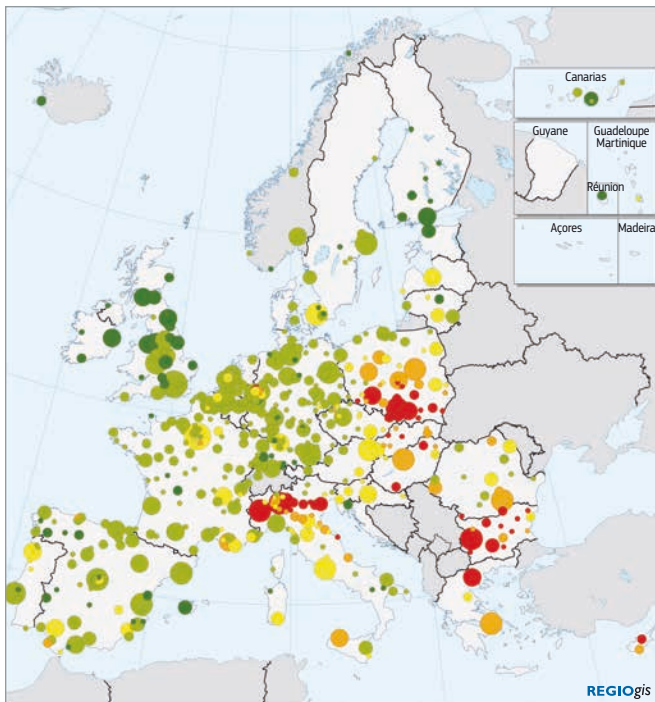
Sprrijinirea investițiilor publice

Politica de coeziune a atenuat scăderea dramatică a investițiilor publice în Europa. Aceasta a avut un rol important în susținerea cheltuielilor publice din domenii cheie, precum cercetarea și dezvoltarea (C&D), sprijinirea IMM-urilor, dezvoltarea resurselor umane și incluziunea socială.

În majoritatea statelor membre, bugetele naționale au înregistrat deficite importante pe parcursul perioadei de criză, iar nivelurile datoriei publice au crescut dramatic, în unele cazuri mult peste 100% din PIB. Deteriorarea finanțelor publice a condus la tăieri generalizate ale bugetelor (consolidare fiscală) și multe guverne au redus drastic investițiile publice.

În medie, investițiile publice la nivelul UE au scăzut cu 20% în termeni reali în perioada 2008-2013, iar în Grecia, Spania și Irlanda cu peste 60%. În țările UE-12⁽¹⁾, unde finanțarea din cadrul politicii de coeziune este deosebit de importantă, scăderea a fost de 32%. Și dat fiind că aproximativ două treimi din totalul investițiilor publice sunt efectuate de

(1) Țările care au aderat la UE în 2004 și 2007.

▶ CONCENTRAȚIA DE POLUARE ÎN AER (PARTICULE ÎN SUSPENSIE – PM₁₀), 2011

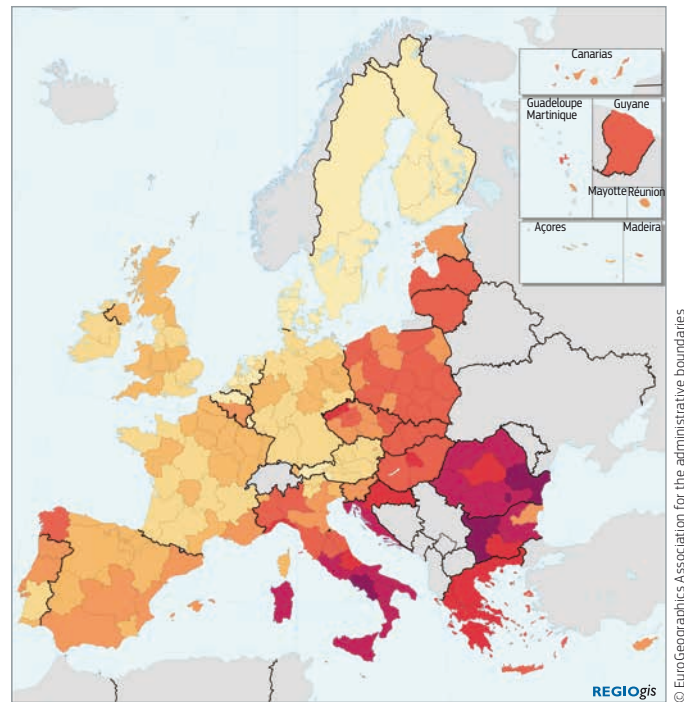
CONCENTRAȚIA MEDIE ZILNICĂ
(µg/m³)

- < 21
- 21 – 31
- 31 – 44
- 44 – 67
- > 67

POPULAȚIA URBANĂ

- < 100000
- 100001 – 250000
- 250001 – 500000
- 500001 – 1000000
- 1000001 – 5000000
- > 5000000

Notă: Medie înregistrată de stațiile de măsurare de la marginea orașelor.
Sursa: SEE, Comisia Europeană

▶ INDEXUL EUROPEAN AL CALITĂȚII GUVERNĂRII, 2013

ABATERE STANDARD, INTERVAL CUPRINS ÎNTRE CALITATE SLABĂ
(NEGATIVĂ) ȘI CALITATE RIDICATĂ (POZITIVĂ)

■ < -1,75	■ -0,75 – -0,25	■ 0,75 – 1,25
■ -1,75 – -1,25	■ -0,25 – 0,25	■ < 1,25
■ -1,25 – -0,75	■ 0,25 – 0,75	

Sursa: ANTICORRP, în baza datelor furnizate de Banca Mondială și de un sondaj privind calitatea guvernării la nivel regional, Charron, N. *et al.* (2014)

administrațiile locale și regionale din UE, impactul asupra acestora a fost substanțial.

Aceste tăieri au generat o dependență tot mai mare de politica de coeziune pentru finanțarea investițiilor destinate sporirii creșterii. În perioada 2010-2012, finanțarea din cadrul politicii de coeziune a echivalat cu 21 % din investițiile publice de la nivelul întregii UE. Pe ansamblul țărilor beneficiare, această finanțare a reprezentat 57 % și peste 75 % în Slovacia, Ungaria, Bulgaria și Lituania. În absența acestor fonduri, investițiile publice din statele membre mai puțin dezvoltate ar fi înregistrat o scădere și mai pronunțată.

Sprajin pentru locuri de muncă și întreprinderi

Există dovezi clare că finanțarea din politica de coeziune a generat rezultate concrete în multe domenii importante. Peste 60 000 de proiecte de C&D și mai mult de 21 000 de asocieri cooperatiste între întreprinderi și centrele de cercetare au beneficiat de sprijin până la finele anului 2012.

În perioada 2007-2012, politica de coeziune a sprijinit participarea în cadrul unor programe privind piața muncii

a aproximativ 68 de milioane de persoane, între care 21 de milioane de tineri, 22 de milioane de șomeri și aproximativ 27 de milioane de persoane cu un nivel scăzut de educație (maximum învățământul obligatoriu). Politica a sprijinit 5,7 milioane de persoane să își găsească un loc de muncă și aproximativ 8,6 milioane să obțină calificări.

În plus, fondurile au asigurat accesul la internet în bandă largă pentru aproximativ 5 milioane de persoane, a îmbunătățit aprovizionarea cu apă potabilă pentru 3,3 milioane de persoane, iar 5,5 milioane de persoane au fost conectate la rețeaua principală de canalizare și la instalațiile de tratare a apei uzate. Se preconizează că în lunile rămase până la finele anului 2014 mai pot apărea rezultate importante din perioada 2007-2013.

Accentuarea decalajelor

În pofida acestor efecte și tendințe pozitive, decalajele dintre diversele regiuni se mențin semnificative. În ultimii cinci ani, decalajele regionale dintre rata de ocupare a forței de muncă și rata șomajului s-au adâncit, iar în cazul decalajelor de la nivelul PIB-ului pe cap de locuitor tendința de

► Al 6-lea Forum privind coeziunea a avut loc la Bruxelles în luna septembrie, cu tema „Investiții destinate locurilor de muncă și creșterii: promovarea dezvoltării și a bunei guvernante în regiunile și orașele din UE”.

micșorare a fost stopată. Aceste evoluții denotă că atingerea țintelor în materie de ocupare a forței de muncă și sărăcie, stabilite în cadrul strategiei Europa 2020, a devenit un obiectiv mult mai îndepărtat decât era estimat, iar realizarea acestuia va necesita un efort substanțial în următorii ani, în contextul unor constrângeri bugetare semnificative.

Impactul crizei economice

Primele efecte ale crizei economice au fost resimțite în sectorul construcțiilor și în cel al producției, unde ocuparea forței de muncă a înregistrat o scădere puternică ca urmare a prăbușirii pieței imobiliare supraevaluate din unele state membre, iar la nivelul producției din cauza scăderii cererii pe plan internațional.

Mai recent, piețele internaționale s-au extins, iar exporturile s-au intensificat, generând o oarecare creștere a producției. Acest fapt este deosebit de important pentru multe din statele membre din Europa Centrală și de Est, unde producția deține o cotă mai ridicată la nivel de ocupare a forței de muncă și valoare adăugată.

Impactul teritorial al crizei nu este uniform. În majoritatea zonelor din UE, regiunile metropolitane s-au dovedit a fi mai predispuse la creșteri și, respectiv, prăbușiri ale economiei, în timp ce regiunile rurale au părut, în general, mai rezistente.

„Raportul arată clar că politica de coeziune a devenit un instrument modern și flexibil pentru contracararea diverselor provocări cu care se confruntă europenii. Aceasta reprezintă în prezent componenta investițională a Europei: promptă în caz de criză, însă strategică în ceea ce privește generarea creșterii și crearea mult-doritelor locuri de muncă. Într-adevăr, perioada subvențiilor uriașe pentru drumuri și poduri rămâne undeva în trecut, având în vedere că multe state membre au eliminat decalajul înregistrat la nivelul infrastructurii. Investițiile orientate către inovare și creștere economică vor crea locuri de muncă bune și pe termen lung și vor stimula competitivitatea regiunilor noastre.”

JOHANNES HAHN – COMISARUL EUROPEAN
PENTRU POLITICĂ REGIONALĂ

În UE-15⁽²⁾, regiunile metropolitane de nivel 2 au înregistrat performanțe medii, în timp ce la nivelul UE-13⁽³⁾ acestea au depășit celelalte regiuni în materie de performanță. Regiunile rurale din UE-15 au înregistrat o scădere mai mică a PIB-ului decât celelalte regiuni în perioada 2008-2011, grație unei creșteri mai semnificative a productivității. Totodată, în UE-13, această creștere mai însemnată a productivității s-a tradus printr-o scădere a decalajului de creștere în raport cu alte regiuni.

Sprijinirea investițiilor în C&D

Pe durata crizei economice, sectorul C&D nu a înregistrat o scădere a ponderii sale în PIB, ci, dimpotrivă, a prezentat o ușoară creștere în ultimul an sau în ultimii doi ani, deși cu un procent insuficient față de ținta de 3% stabilită pentru anul 2020. Totuși, în ceea ce privește disponerea spațială, sectorul inovării ilustrează un grad ridicat de concentrare și nu dă semne de răspândire către regiunile mai puțin dezvoltate.

Investițiile în infrastructura de transport și digitală au redus deficiențele la nivelul acestor rețele în multe zone rurale și în regiunile mai puțin dezvoltate. Accesul la internet utilizând cea mai nouă tehnologie generează, totuși, noi provocări

(2) Statele membre ale UE din perioada anterioară anului 2004.

(3) UE-12 plus Croația.

pentru zonele rurale unde o astfel de tehnologie este aproape inexistentă.

Criza economică a condus la scăderea semnificativă a comerțului și a investițiilor străine directe la nivelul întregii UE, acestea fiind importante surse de creștere pentru cele mai slab dezvoltate state membre. Din fericire, exporturile realizate de statele UE-13 către alte state din UE au prezentat o puternică tendință de redresare, având în prezent o pondere mai însemnată în PIB față de perioada anterioară crizei, în timp ce investițiile străine directe au cunoscut la rândul lor un avânt.

Criza a distrus jumătate din câștigurile în materie de ocupare a forței de muncă obținute în perioada cuprinsă între anul 2000 și începutul recesiunii, în special în statele membre din sudul continentului. Drept rezultat, în regiunile de tranziție sau mai puțin dezvoltate, ratele de ocupare a forței de muncă sunt cu aproximativ 10% mai mici decât ținta națională, în comparație cu doar 3% în regiunile mai dezvoltate. Totodată, în aceste regiuni ratele de ocupare a forței de muncă au înregistrat creșteri mai semnificative, în medie de 5% în perioada 2008-2013, în comparație cu 3% în regiunile mai dezvoltate.

Sărăcie și excluziune socială

Riscul mai ridicat de sărăcie și excluziune socială reprezintă o altă moștenire a crizei economice. În perioada 2009-2012, numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau excluziune a crescut cu 9 milioane, această creștere fiind mult mai pronunțată în Grecia, Spania, Italia și Irlanda. Riscul de sărăcie are tendința de a fi mult mai scăzut în mediul urban decât în restul țării în statele membre mai puțin dezvoltate, în timp ce în orașele din statele membre mai dezvoltate este valabil contrariul.

Criza a avut efecte inegale asupra mediului. Reducerea activității economice și a veniturilor a înlesnit semnificativ reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, însă eficiența energetică nu a crescut prea mult și, prin urmare, ar putea avea loc o revenire a situației inițiale odată cu intensificarea cererii. În consecință, vor fi necesare multe investiții pentru atingerea țintelor strategiei Europa 2020.

Impactul asupra zonelor urbane

Cu toate că orașele sunt identificate ca motoare ale inovării și creșterii, acestea au fost mult mai afectate de criză decât orice altă regiune în termeni de pierderi de locuri de muncă. Locuitorii din mediul urban sunt totodată mai expuși riscului de sărăcie și excluziune socială în multe state membre.

Dimensiunea urbană a creșterii durabile prezintă multe contraste. Pe de o parte, calitatea aerului este deficitară în multe orașe, fiind în plus afectată de congestionarea traficului, iar orașele sunt mai vulnerabile în fața valurilor de

căldură din cauza efectului de „insulă de căldură”, precum și în fața inundațiilor din cauza poziționării acestora, în multe cazuri, în proximitatea cursurilor de apă și a mărilor.

Pe de altă parte, orașele conferă avantaje importante în materie de eficiență, întrucât imediata proximitate a diverselor locuri reduce necesitatea călătoriilor pe distanțe lungi. Transportul public este totodată mai accesibil în zonele urbane, oferind posibilități de transport mai eficiente din punct de vedere energetic, iar populația înregistrează în medie un consum mai redus de energie pentru încălzirea locuințelor proprii.

Guvernanță

În timp ce țările din nordul Europei înregistrează punctaje bune în sondajele privind guvernanța și accesibilitatea mediului antreprenorial, există în continuare multe state membre unde standardul autorităților publice este perceput ca fiind prea scăzut, existând nenumărate sesizări de mită. Noile cercetări au arătat că accesibilitatea mediului antreprenorial și calitatea instituțiilor variază, de asemenea, în multe cazuri la nivel național, ceea ce presupune că ar putea fi necesare intervenții mai bine orientate pentru aducerea la standarde a regiunilor slab dezvoltate. Cercetările au arătat totodată că problemele în materie de guvernanță pot acționa ca o frână în calea dezvoltării economice și sociale și pot limita impactul investițiilor din cadrul politicii de coeziune.

Strategia Europa 2020 sub lupă

Raportul anterior privind coeziunea, publicat în anul 2010, a evidențiat necesitatea unei alinieri sporite a investițiilor la obiectivele strategiei Europa 2020, impunându-se condiții prealabile mai stricte și rezultate mai măsurabile. Actuala politică de coeziune pentru 2014-2020, cu abordarea sa extrem de strategică, a ținut cont de aceste recomandări. Noile norme și condiții prealabile privind finanțarea vor asigura instituirea cadrului adecvat macroeconomic și de reglementare și, prin urmare, politica va avea un impact chiar și mai mare.

Al 6-lea Raport arată că, deși recenta criză economică a contribuit la adâncirea decalajelor de creștere la nivel regional, datele și proiecțiile naționale indică o inversare a acestei tendințe, în parte datorită unor investiții mai bine orientate, realizate în cadrul politicii de coeziune.

▶ AFLAȚI MAI MULTE

http://ec.europa.eu/regional_policy/cohesion_report

▶ DATELE DESCHISE ȘI POLITICA DE COEZIUNE

STIMULAREA TRANSPARENȚEI ȘI A PERFORMANȚEI

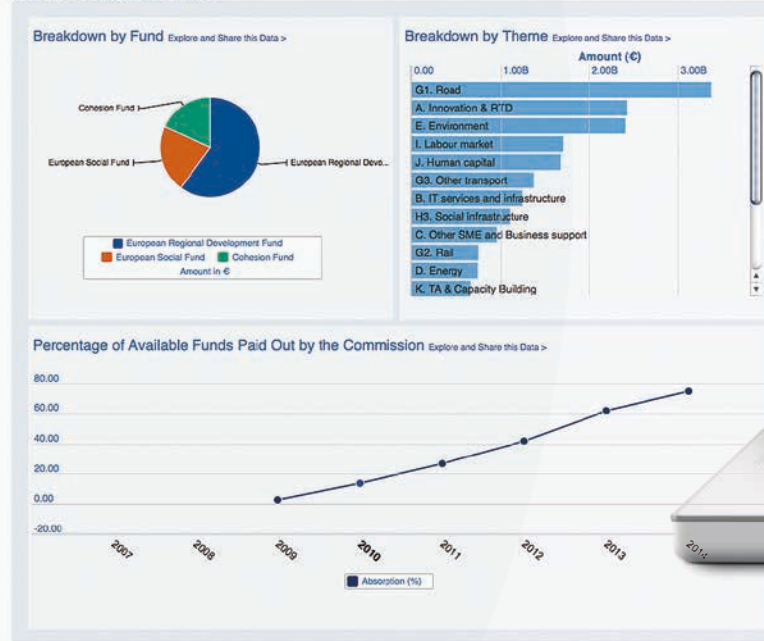
Ce înseamnă datele deschise? Autoritățile publice din întreaga lume produc și colectează cantități uriașe de date. Exemplele includ, printre altele, statistici guvernamentale, informații bugetare, dosare parlamentare, date geografice, legi și date referitoare la diverse politici. În ultimii ani, multe organisme publice au luat inițiativa de deschidere a datelor pe care le dețin în vederea promovării transparenței și responsabilității, precum și a generării de noi tipuri de activități economice.

Politica de coeziune a UE și datele deschise

Dispozițiile referitoare la informare și comunicare aferente perioadei de finanțare 2014-2020 includ cerința ca autoritățile de management să publice datele privind beneficiarii finanțării UE în formate deschise și accesibile⁽¹⁾.

În plus, reiterarea accentului pus pe rezultate în cadrul politicii de coeziune reformate a UE, precum și cadrul de performanță aferent noilor programe operaționale sunt într-o mare măsură bazate pe colectarea și publicarea de date referitoare la progresele înregistrate în atingerea țintelor convenite.

Available Budget 2007-2013

Noua platformă de date deschise a UE privind politica de coeziune

În iulie 2014, Comisia Europeană a lansat o platformă de date deschise care oferă o nouă perspectivă asupra performanțelor din cadrul politicii de coeziune.

Platforma conține informații cu privire la rezultatele înregistrate în fiecare stat membru, bazate pe rapoartele prezentate Comisiei Europene de către autoritățile naționale. Aceasta arată cum este împărțită finanțarea între țări, prezintă categoriile de regiuni, diferitele fonduri și defalcarea în funcție de obiectivele tematice. Platforma include o serie de hărți interactive care conțin date privind contextul socioeconomic și provocările specifice întâmpinate de regiunile europene, bazate pe datele oferite de cel de-al 6-lea Raport privind coeziune economică, socială și teritorială (a se vedea articolul de la pagina 8).

Platforma de date deschise a UE privind politica de coeziune urmărește să ofere o experiență interactivă și să promoveze implicarea. Utilizatorii pot explora datele printr-o serie variată de hărți și grafice, prin crearea propriilor vizualizări, prin descărcarea seturilor de date în diferite formate, prin comentarea și discutarea datelor oferite pe această platformă și prin oferirea de feedback. Totodată, aceștia pot partaja seturile de date prin intermediul mediilor de socializare, precum

(1) Articolul 115 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, Regulamentul de stabilire a unor dispoziții comune.

„ Reforma noastră [...] ne va permite să reunim rezultate la nivel european și ne va furniza informațiile necesare explicării într-o manieră simplă și convingătoare a modului în care această politică reprezintă o valoare adăugată. ”

JOHANNES HAHN – COMISARUL EUROPEAN PENTRU POLITICĂ REGIONALĂ

și prin încorporarea graficelor și tabelor pe propriile bloguri sau site-uri web. Platforma oferă utilizatorilor posibilitatea de a se abona la ultimele noutăți pentru a fi la curent cu încărcarea de noi date.

Ce urmează?

Platforma de date deschise privind politica de coeziune este destinată promovării dezbaterilor privind performanța programelor operaționale.

Platforma a fost prezentată în cadrul celui de-al 6-lea Forum privind coeziunea organizat în perioada 8-9 septembrie la Bruxelles, aceasta constituind pentru factorii de decizie și factorii interesați o oportunitate majoră de discuții pe marginea posibilităților de care finanțarea din cadrul politicii de coeziune dispune în vederea îmbunătățirii perspectivelor economice și a calității vieții oamenilor din Europa. Ediția din 2014 a OPEN DAYS, Săptămâna europeană a regiunilor și orașelor, va pune totodată un puternic accent pe statisticile regionale, incluzând un atelier de lucru specific privind politica de coeziune și datele deschise. Acest atelier va analiza, între altele, modul în care regiunile și orașele fac uz de date deschise pentru prestarea de servicii locale, precum și pentru promovarea implicării cetățenilor în elaborarea politicilor.

Noile cifre privind rezultatele, raportate de statele membre în cadrul Rapoartelor lor anuale privind punerea în aplicare aferente anului 2013, vor fi făcute publice pe platforma de date deschise privind politica de coeziune în toamna anului 2014. Comisia va utiliza, de asemenea, platforma pentru a face publice date privind procesul de programare pentru perioada 2014-2020 (alocări financiare, ținte și indicatori etc.) de îndată ce sunt aprobate noile programe operaționale.

Vă rugăm să vizitați platforma și să profitați de caracterul interactiv al acesteia pentru a partaja, a comenta și a oferi feedback!

▶ AFLAȚI MAI MULTE
<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

▶ PUNEREA ACCENTULUI PE ECONOMIE ÎN CADRUL ACORDULUI DE PARTENERIAT **GREC**

POLITICA DE COEZIUNE VA SPRIJINI RESTRUCTURAREA ECONOMICĂ ȘI VA CONTRIBUI LA GENERAREA DE INVESTIȚII PRIVATE

Grecia a fost a treia țară după Danemarca și Germania al cărei Acord de parteneriat (AP) privind FSIE a fost aprobat de Comisie la 23 mai 2014. Panorama a discutat cu George Yannoussis, Secretarul general pentru investiții publice și FSIE, funcție pe care acesta o deține încă din luna august 2012 în cadrul Ministerului Dezvoltării și Competitivității de la Atena. Procedurile pentru elaborarea și depunerea proiectului de AP au fost coordonate de dl Yannoussis, sub conducerea fostului ministru al dezvoltării, dl Hatzidakis.

▶ Când a demarat Grecia procesul de elaborare a acordului său de parteneriat? Cum a fost organizat acesta și care au fost principalele atuuri și deficiențe ale sistemului?

Ministerul Dezvoltării și Competitivității și, în special, Secretariatul General pentru Investiții Publice-CSNR (SGIP-CSNR), în calitate de autoritate competentă pentru coordonarea elaborării noului AP, au inițiat și coordonat procesul de consultare, împreună cu factorii de decizie politică de la nivel național și regional, precum și cu parteneri și factori interesați din propriile lor domenii teritoriale și tematice.

Ministerul a trimis circulare (aprilie 2012, martie 2013) pentru a coordona procesul de consultare și a redacta AP. Organismele competente și toți factorii interesați relevanți de la nivel național, sectorial și regional au conlucrat și au convenit asupra principalelor propuneri strategice pentru dezvoltarea țării noastre în cursul noii perioade de programare. Totodată, au fost organizate în fiecare regiune o conferință națională privind dezvoltarea, 13 conferințe regionale și ateliere dedicate strategiilor de cercetare și inovare pentru specializare inteligentă (RIS3). Alte ministere relevante au organizat la rândul lor propriile conferințe privind dezvoltarea.

În cursul unei perioade intense și productive de consultare, principalele aspecte luate în considerare au vizat identificarea necesităților de dezvoltare la nivel sectorial/regional, analiza priorităților tematice, provocările teritoriale și aplicarea principiilor orizontale. În paralel cu întregul proces de consultare, au fost alocate și utilizate rapoarte de expertiză, după caz.

▶ În ce măsură este AP al Greciei rezultatul unui parteneriat între principalii actori implicați (ministere, regiuni, orașe, întreprinderi, personalul academic, ONG-uri etc.)?

Dincolo de participarea ministerelor, regiunilor și municipalităților, există o întreagă listă de entități, organisme și organizații care au participat la consultare. Pe lângă aceasta, trebuie să avem în vedere că respectiva consultare a fost organizată în paralel de către ministerele competente și de regiuni, cu participarea unei game mult mai largi de actori, printre care entități supravegheate de ministere și regiuni, ONG-uri, organizații de dezvoltare locală, agenții de mediu,

►Reabilitarea malului mării la Salonic, al doilea oraș ca mărime din Grecia.

►Fundația pentru Cercetare și Tehnologie-Hellas (FORTH), cu sediul în Heraklion, este unul din cele mai mari centre de cercetare din Grecia.

parteneri social, instituții educaționale, reprezentanți ai sectorului de afaceri, asociații, organizații de cercetare etc.

Produsul final al procesului de consultare la acest nivel (de exemplu, utilizarea de chestionare, dezvoltarea de site-uri web specifice de informare și consultare, organizarea de reuniuni consultative și de grupuri tematice, instituirea de grupuri de lucru privind planificarea noilor PO, organizarea de zile de informare etc.) a constat în propunerile trimise Ministerului Dezvoltării și Competitivității în numele ministerelor și regiunilor, potrivit instrucțiunilor oferite în cadrul circularilor ministeriale.

Considerăm că procesul de consultare este unul permanent, estimat să producă rezultate semnificative și în domeniile punerii în aplicare, monitorizării și evaluării noilor programe operaționale.

►Cum ați evalua contribuția serviciilor Comisiei pe parcursul negocierilor purtate de țara dumneavoastră?

Comisia a implicat serviciile sale pentru a face față provocărilor și complexității elaborării AP. Documentul de poziție publicat în noiembrie 2013 a conferit un impuls ideii de a organiza prioritățile în grupuri coerente de obiective și linii largi de acțiune. Asistența oferită de personalul și experții Comisiei în vederea integrării principiilor și metodologiei privind „specializarea inteligentă” și „descoperirea antreprenorială” la nivel național și regional a fost foarte valoroasă și continuă să fie acordată. Remarcile și observațiile prezentate de personalul Comisiei în cadrul versiunilor neoficiale

ale AP au fost, de asemenea, foarte utile. În final, negocierile de 24 de ore purtate în săptămâna anterioară aprobării oficiale a AP între autoritățile naționale și personalul competent din cadrul DG Politică Regională și Urbană au ilustrat voința comună de a elabora un document acceptabil pentru toată lumea și compatibil cu strategiile ambelor părți.

Pe de altă parte, nu putem să nu ținem seama de disfuncționalitățile generate de complexitatea cumulată a regulamentelor privind FSIE, a regulamentelor privind ajutoarele de stat, a „modelelor” care trebuie utilizate la depunerea proiectelor de AP sau PO, precum și de alte norme și directive emise de Comisie.

►În ce măsură este munca pentru elaborarea AP și a PO un exercițiu comun?

AP a fost elaborat de Serviciul special central de planificare strategică și evaluare a programelor de dezvoltare, sub conducerea secretarului general și a ministrului, cu sprijinul unor experți și consilieri externi din cadrul cabinetului ministrului. PO sunt elaborate de către autoritățile de management: cele șapte PO sunt încredințate autorităților de management ale ministerelor competente, în funcție de domeniul de intervenție al fiecărui PO; cele 13 PO regionale intră în sarcina autorităților de management din regiunile în cauză. Elaborarea PO a fost demarată în paralel cu AP, însă procesul a fost urgentat odată cu clarificarea principalelor orientări și priorități. Dialogul dintre autoritățile centrale și regionale de planificare este permanent, în timp ce Comisia participă în cadrul discuțiilor referitoare la aspecte specifice, printre care RIS3, politică socială sau activități în domeniul mediului.

▶ În cadrul inițiativei „Noi cunoștințe” au fost create 27 de proiecte de cercetare și inovare în domeniile TIC, agricultură, pescuit, creșterea animalelor, biotehnologie alimentară, mediu, energie, resurse de apă, transport, sănătate și patrimoniu cultural.

▶ Cum ați caracteriza experiența dumneavoastră de a coordona îndeaproape dezvoltarea a patru fonduri? Cum ați instituit o abordare coerentă?

Necesitatea combinării resurselor financiare provenite de la multe fonduri în cadrul proiector de dezvoltare este esențială. De exemplu, combinarea investițiilor (FEDR) cu activități de formare (FSE) ar fi productivă pentru sprijinirea inovării în mediul de afaceri, precum și a planurilor de diversificare. În vederea sprijinirii întreprinderilor agroalimentare este necesară o finanțare combinată din FEDR și FEADR. Totuși, regulamentul și „modelul” arată că trebuie să se recurgă la o astfel de finanțare doar în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător. Argumentele în favoarea delimitării au rămas la fel de convingătoare. Mai mult, personalul Comisiei, precum și personalul din cadrul organismelor responsabile de elaborarea politicilor, preferă proiecte separate pentru fiecare sursă de finanțare din rațiuni de eficacitate administrativă. În practică, autoritățile evită utilizarea unor astfel de combinații din rațiuni de gestionare.

Pe lângă aceste practici, Comisia recomandă combinarea finanțării din cadrul FEDR cu cea din cadrul inițiativei Horizon 2020 și COSME. Nu considerăm că, odată aprobat un astfel de proiect, faza sa operațională se va derula fără obstacole. O mai bună integrare a procedurilor la nivelul UE trebuie să fie analizată sub toate aspectele.

▶ În ce măsură poate contribui politica de coeziune la dezvoltarea economică a Greciei?

Economia Greciei, aflată în criză financiară începând din anul 2008, a fost obligată să reducă drastic cheltuielile publice, inclusiv finanțarea investițiilor. Aproximativ toate fondurile publice investite în această perioadă și în următorii ani provin de la nivel european. Finanțarea din surse private, care a fost redusă în comparație cu media UE din perioada anterioară declanșării crizei, a înregistrat o scădere inacceptabilă. Prin urmare, fondurile SIE devin foarte importante pentru generarea de bunăstare în Grecia.

Provocarea are multiple fațete: dacă în trecut fondurile structurale au contribuit în mod semnificativ la creșterea cererii, în noua perioadă de finanțare ținta vizează oferta, inclusiv creșterea exporturilor. Restructurarea economiei este necesară pentru realizarea unui astfel de obiectiv și este de așteptat ca FSIE să contribuie la acest exercițiu. Mai mult, potrivit estimărilor venite din partea experților internaționali, pentru ca în anul 2020, venitul pe cap de locuitor în Grecia să fie echivalent cu nivelul din 2008, totalul investițiilor realizate la nivel național trebuie să fie aproximativ de șase ori mai mare decât volumul FSIE (a se vedea tabelul). Aceasta presupune că FSIE trebuie să joace rolul de catalizatori ai investițiilor private. Totodată, aceasta se traduce prin condiționarea cheltuirii fondurilor structurale de ameliorarea semnificativă a climatului antreprenorial.

POLITICA DE COEZIUNE ȘI GRECIA ÎN CIFRE

Totalul alocărilor financiare către Grecia din politica de coeziune și din alte FSIE pentru perioada de programare 2014-2020

▶ EUR (prețuri curente)

FEDR	▶	8 165 716 613 €
FSE	▶	3 690 994 020 €
Fondul de coeziune	▶	3 247 019 502 €
Fondul de coeziune transferat către Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)	▶	580 038 571 €
Cooperarea teritorială europeană	▶	231 634 557 €
Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI)	▶	171 517 029 €
Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD)	▶	280 972 531 €
FEADR	▶	4 223 960 793 €
EMFF	▶	388 777 914 €
TOTAL	▶	20 980 631 530 €

▶ Ce rezultate estimați că va înregistra Grecia la finalul acestei perioade de șapte ani?

Rezultatele estimate sunt prezentate în documentul de aprobare a AP și vor fi în continuare menționate în cadrul indicatorilor de rezultat ai PO. Acestea pot fi rezumate în câteva cuvinte: **În primul rând**, contracararea sărăciei cauzate de criză (FSE în special pentru recalificare, antreprenariat social etc.) și punerea bazei pentru investiții sănătoase și productive în sectoarele cu un puternic impact asupra PIB, precum și asupra ocupării forței de muncă (de exemplu, industria agroalimentară, turism, energii regenerabile).

În al doilea rând, sprijinirea inițiativelor private în cadrul sectoarelor industriale proeminente ale economiei, odată cu pregătirea intervențiilor în sectoarele industriale bazate pe cunoaștere și caracterizate printr-o creștere temeinică a inovării.

În al treilea rând, prioritizarea sprijinului acordat antreprenoriatului inovator, orientat către export (și anume, cosmetice și produse farmaceutice generice, TIC, cercetare contractuală). Specializarea în materie de promovare a inovării trebuie să fie combinată cu sprijinul acordat inițiativelor antreprenoriale de jos în sus atât din partea întreprinderilor inovatoare de la nivel local, cât și a investitorilor internaționali. În ceea ce privește cadrul de reglementare a ajutoarelor de stat, SGIP-CSNR studiază în prezent instrumentele financiare cele mai adecvate pentru diversele tipuri de investitori.

▶ În ce măsură ați luat legătura cu alte state membre aflate în procesul de elaborare a propriului AP?

Grecia a deținut președinția Uniunii Europene în primul semestru al anului 2014 și a avut șansa de a face schimb de informații de ordin general cu alte state membre. Totuși, presiunea timpului și diversele caracteristici ale economiei naționale nu au permis prea multe consultări cu alte țări pe teme specifice. Comisia, prin eforturile sale de a contribui la elaborarea AP, a furnizat informații privind bunele practici obținute de la alte țări, în special în domeniul respectării „condiționalităților”.

▶ Ce învățăminte ați desprins din acest exercițiu și unde ați proceda diferit, în lumina informațiile pe care le dețineți în prezent?

Planificarea pentru noua perioadă trebuie să fie organizată sub forma unui proces neîntrerupt, inclusiv evaluările și analizele de diverse tipuri, iar nu concentrată în cadrul ultimilor 1-2 ani până la încheierea perioadei de programare. În special, se impune ca practicile legate de evaluare să fie reanalizate și ca evaluatorii să dobândească *know-how* în materie de tehnici moderne, cum ar fi analiza comparativă (benchmarking), evaluările contrafactice, modelele economice etc. Funcționarii publici, care elaborează cadrul de referință pentru aceste studii și sunt responsabili de utilizarea rezultatelor și recomandărilor acestuia, necesită să fie instruiți cu privire la aceste metodologii și tehnici.

Totodată, alte servicii și entități din domeniul cercetării (de exemplu, observatori) trebuie să colecteze informațiile și datele cantitative referitoare la evoluția concurenței globale în sectoarele de interes național și regional, care pot sprijini IMM-urile în luarea unor decizii adecvate. Dialogul dintre factorii interesați, experții și funcționarii publici relevanți trebuie să fie la rândul său caracterizat prin continuitate și bazat pe datele concrete legate de performanțele anterioare și tendințele viitoare sau prin discontinuități prevăzute. Este esențial să existe un echilibru între flexibilitate și precizie în ceea ce privește definirea obiectivelor, dar, în acest sens, trebuie transferat accentul dinspre monitorizarea financiară către monitorizarea proiectelor.

▶ AFLAȚI MAI MULTE
www.ggea.gr/index_en.htm

▶ CREȘTEM ÎMPREUNĂ – INVESȚIȚII INTELIGENTE PENTRU OAMENI

OPEN DAYS 2014 – A 12-A EDIȚIE A SĂPTĂMÂNII
EUROPENE A REGIUNILOR ȘI ORAȘELOR

Ediția din 2014 a OPEN DAYS, forum anual organizat de Direcția Generală Politică Regională și Urbană alături de Comitetul Regiunilor, se desfășoară la Bruxelles în perioada 6-9 octombrie, sub mottoul „Creștem împreună – Investiții inteligente pentru oameni”.

Pe fondul eforturilor depuse de Europa în sensul redresării economice prin strategia de investiții a politicii de coeziune și elaborarea de acorduri de parteneriat și programe operaționale de către statele membre, OPEN DAYS 2014 va fi un forum de dezbateri și discuții în timp real pe o serie largă de teme.

Teme principale

OPEN DAYS 2014 va pune accentul pe trei teme principale.

„Conectarea strategiilor regionale” evidențiază multitudinea de aspecte care stau la baza redresării economice a regiunilor Europei, în special: specializarea inteligentă, agenda digitală, sprijinul pentru IMM-uri, economia cu emisii reduse de carbon, formarea și incluziunea socială, modernizarea, incluziunea socială și dezvoltarea urbană.

Segmentul „consolidării capacității” se concentrează asupra schimbului de bune practici și instrumente din cadrul gestionării programelor, în special inginerie financiară, proceduri de achiziții publice, evaluarea performanței și a impactului.

În domeniul „Cooperării teritoriale” analizăm îndeaproape noua generație de programe paneuropene: INTERREG, URBACT, ESPON, INTERACT, precum și eforturile depuse pentru o cooperare internațională.

Vorbitori de la nivel înalt

Sesiunea de deschidere de pe 6 octombrie include o serie de discursuri inaugurale susținute de vorbitori de la nivel înalt, între care Johannes Hahn, Comisarul european pentru politică regională și Michel Lebrun, Președintele Comitetului Regiunilor. Martin Schulz, Președintele Parlamentului European și Graziano Delrio, Secretarul de Stat la Președinția Consiliului de Miniștri din Italia, în numele Președinției Consiliului UE sunt, de asemenea, așteptați să participe.

Această sesiune analizează provocările și oportunitățile legate de lansarea noului ciclu al politicii de coeziune. Angel Gurría, Secretarul General al OCDE, invitat ca vorbitor, va prezenta două publicații emblematice: *Perspectiva regională*, care va fi lansată în cadrul evenimentului, precum și un raport privind *bunăstarea regională*.

Reuniunea REGI-COTER

Sesiunea de deschidere este urmată de o reuniune comună a Comisiei pentru dezvoltare regională (REGI) din cadrul Parlamentului European și a Comisiei privind politica de coeziune teritorială (COTER) din cadrul Comitetului Regiunilor. Aceasta oferă șansa de a discuta pe marginea receptării pachetului privind politica de coeziune 2014-2020 și a noilor instrumente din cadrul acesteia, printre care investițiile teritoriale integrate (ITI) și dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea Comunității (CLLD). Accentul va fi pus pe chestiunea extrem de importantă referitoare la asigurarea capacității autorităților locale și regionale de a implementa noile fonduri structurale și de investiții europene (SIE).

Ulterior acestei sesiuni de deschidere vor fi organizate, timp de trei zile, aproximativ 100 de sesiuni de lucru care vor include atât „atelier de lucru” destinate schimbului de bune practici și instruirii reciproce a specialiștilor, cât și „dezbateri” care vor reuni grupuri de experți pentru a discuta pe marginea unei teme specifice.

Program academic

Programul academic de mare succes OPEN DAYS prezintă noile cercetări în materie de dezvoltare regională și urbană. Acesta va permite personalului academic, specialiștilor, oficialilor UE și altor participanți interesați să facă schimb de opinii și să testeze noile concepte academice din domeniul politicilor regionale și urbane.

Acest format facilitează crearea de conexiuni între studenți, personalul academic, instituțiile UE și partenerii regionali și generează o creștere a gradului de conștientizare, atrăgând studenți și tineri cercetători către politica de coeziune a UE.

Au fost organizate opt ateliere de lucru cu sprijinul unui număr definit de cadre universitare renumite și de cercetători din domeniul politicii de coeziune a UE și din domenii conexe de politică din diferite țări europene.

Curs specializat Master Class

Universitatea OPEN DAYS găzduiește și anul acesta un curs specializat de tip Master Class pentru doctoranzii și tinerii cercetători din domeniul politicii regionale și urbane. Organizat de Direcția Generală Politică Regională și Urbană și Comitetul Regiunilor în parteneriat cu Asociația pentru Studii Regionale, obiectivul acestui curs este acela de a asigura o mai bună înțelegere a politicii de coeziune a UE și a potențialului acesteia în rândul a 30 de studenți și cercetători selecționați și proveniți din țări din interiorul și din afara UE.

Europa în regiunea mea/în orașul meu

În încercarea de a face mai cunoscut evenimentul OPEN DAYS în rândul părților interesate de la nivel local și regional, sunt organizate în întreaga Europă evenimente locale care au în vedere prioritățile tematice ale OPEN DAYS 2014, cu titlul „Europa în regiunea mea/în orașul meu”.

Aceste evenimente, care sunt destinate publicului larg, potențialilor beneficiari ai politicii regionale a UE, publicului specializat, cadrelor academice și mass-mediei, pot lua o serie de forme, cum ar fi conferințe, ateliere de lucru, transmisiuni radio/TV sau expoziții, în funcție de decizia organizatorilor de la nivel regional sau municipal.

Potrivit estimărilor, peste 300 de evenimente urmează să fie organizate pretutindeni în Europa în perioada septembrie-noiembrie, cu participarea a 80-90000 de cetățeni și experți.

Cinema OPEN DAYS

Un nou element adăugat în acest an este „Cinema OPEN DAYS”, care va permite participanților să vizioneze clipuri video care prezintă proiecte excelente finanțate din fondurile SIE, precum și bune practici în materie de dezvoltare regională și urbană din întreaga Europă.

În cadrul OPEN DAYS sunt prezentate, de asemenea, o serie de rapoarte, printre care *Al 6-lea Raport privind coeziunea economică, socială și teritorială* al Comisiei Europene, ediția din 2014 a *Anuarului regional* al Eurostat și Raportul OCDE privind *bunăstarea regională*.

URMĂRIȚI OPEN DAYS ONLINE
O SERIE DE ATELIERE DE LUCRU VOR FI TRANSMISE VIDEO PE WEB

▶ AFLAȚI MAI MULTE PE SITE-UL WEB OPEN DAYS
www.opendays.europa.eu

▶ CĂTRE O AGENDĂ URBANĂ A UE

ADOPTAREA DE MĂSURI PENTRU O MAI BUNĂ INTEGRARE A ASPECTELOR URBANE ÎN ELABORAREA POLITICILOR UE

Peste două treimi din cetățenii UE locuiesc în mediul urban. Centrele urbane sunt afectate de politicile și inițiativele UE dintr-o serie tot mai mare de domenii, printre care afacerile sociale, cultura, transporturile, energia și mediul. Comisia a demarat procesul de dezvoltare a unei agende urbane, cu scopul de a integra mai fidel aceste nenumărate politici. În cadrul forumului CITIES, organizat la Bruxelles în februarie 2014, au fost ridicate chestiunile legate de rațiunile („de ce?”), explicațiile („ce?”) și acțiunile („cum?”) agendei urbane a UE.

De ce o agendă urbană?

Circa 72% din totalul populației UE – aproximativ 360 milioane de oameni – locuiesc în orașe mari și mici și în suburbii, iar acest procent este preconizat să crească, depășind 80% până în anul 2050. Orașele constituie mediul propice pentru creșterea economiei, fiind totodată spațiile cu cele mai ridicate rate ale șomajului; densitatea permite forme mai eficiente din punct de vedere energetic de locuit și de transport, însă tot ea generează congestionarea traficului și poluare. Este necesară o abordare integrată pentru a răspunde acestor provocări complexe.

Au fost înregistrate deja progrese la nivelul integrării unei dimensiuni urbane puternice în cadrul politicii de coeziune reformate. Se preconizează că peste jumătate din bugetul politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 va fi investit în zonele urbane, aproximativ 330 milioane fiind specific alocate acțiunilor urbane inovatoare în vederea contracarării provocărilor apărute în cadrul dezvoltării urbane durabile.

Potrivit estimărilor, două treimi din politicile UE au impact asupra orașelor și este esențial ca aceste abordări să fie bine coordonate și eficient sprijinite de către actorii relevanți de la nivel european, național, regional și local.

Este un fapt recunoscut că o agendă urbană ar putea genera o abordare mai coerentă a dezvoltării urbane – de exemplu, asigurând că diversele politici care prezintă o dimensiune urbană nu sunt analizate separat. Aceasta ar putea îmbunătăți guvernanta pe mai multe niveluri și cooperarea de-a lungul granițelor administrative. Mai mult, obiectivele de bază ale strategiei Europa 2020 – creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii – nu pot fi realizate în absența unei implicări active a orașelor Europei.

Aproape toate părțile interesate au convenit asupra necesității agendei urbane, inclusiv Parlamentul European, Comitetul Regiunilor și Comitetul economic și social european, precum și asociațiile de orașe. Întrebarea cheie este legată de modul în care va arăta în realitate această agendă.

Ce ar trebui să însemne agenda UE?

Unele părți interesate percep agenda urbană a UE ca pe un cadru de orientare a acțiunilor – și anume, ca aducând coerență unei diversități de inițiative și politici, conferind roluri clare autorităților europene, naționale, regionale și locale, precum și ca fiind utilă orașelor în implementarea politicilor și planurilor locale ale acestora.

Altele subliniază că o agendă urbană a UE ar trebui să fie în principal un instrument care să implice orașele și liderii politici ai acestora în elaborarea și implementarea politicilor europene – „o agendă pentru, cu și între orașe” – punând un accent deosebit pe strategia Europa 2020.

Este esențial ca această agendă să nu fie percepută ca asigurând primatul la nivel național al UE în fața guvernelor, ci, mai degrabă, ca o consolidare a orientării urbane în cadrul diverselor inițiative de dezvoltare urbană din statele membre. Orașele Europei au potențiale diferite și se confruntă cu provocări diferite. O agendă urbană trebuie să recunoască și să stimuleze aceste atuuri unice.

► Bibliotecă publică în aer liber în Magdeburg, Germania.

DIMENSIUNEA URBANĂ A POLITICILOR UE

Multe politici ale UE includ inițiative care vizează, pe de o parte, orașele în calitatea lor de actori cheie sau, pe de altă parte, zonele urbane percepute ca spații adecvate pentru implementarea acestora, cum ar fi măsurile privind energia și schimbările climatice (**Convenția Primarilor**), transporturile și agenda digitală (**Orașe inteligente și Inițiativa comunităților**). Totodată, în sectoarele culturii și mediului, regăsim exemple extrem de vizibile. Lansat de Comisie în anul 2008, premiul „**Capitala europeană verde**” promovează orașele care s-au remarcat în mod semnificativ prin atingerea unor standarde înalte de mediu. Acest premiu promovează un model care să inspire alte orașe și promovează cele mai bune practici și experiențe. După 25 de ani de la crearea programului **Capitala Europeană a Culturii**, acesta se remarcă drept una din cele mai cunoscute inițiative urbane ale UE.

► AFLAȚI MAI MULTE DESPRE **DIMENSIUNEA URBANĂ A POLITICILOR UE:**

http://ec.europa.eu/regional_policy/urban/portal/index_en.cfm?smenu_mapping_id=1

► Planuri pentru modernizarea râului Batán sub forma unui coridor ecologic, Vitoria-Gasteiz, Spania.

„ De la poluare la sărăcie, de la șomaj la energie, nu putem contracara provocările cu care se confruntă Europa și nici să realizăm obiectivele acesteia dacă nu soluționăm aceste probleme la nivelul orașelor de pe continent. O agendă urbană a UE trebuie să respecte subsidiaritatea – însă în cazul în care putem aduce îmbunătățiri la politicile UE, prin consolidarea dimensiunii urbane, ar trebui să nu ezităm și, totodată, să conferim orașelor Europei un rol mai mare ca parteneri pentru UE. ”

JOHANNES HAHN – COMISARUL EUROPEAN PENTRU POLITICĂ REGIONALĂ

O agendă urbană a UE: Cum?

Forumul CITIES 2014 – „Orașele viitorului: Investind în Europa” – a propus o serie de modalități în care o viitoare agendă urbană a UE ar putea fi implementată, printre care:

- o coordonare consolidată a politicilor UE cu impact direct sau indirect asupra orașelor – de exemplu, o platformă urbană de coordonare a strategiei Europa 2020, evaluarea impactului asupra zonelor urbane etc.;
- o mai bună articulare și coerență a elaborării politicilor între nivelurile comunitar, național și local – de exemplu, un rol consolidat conferit cooperării interguvernamentale în materie de dezvoltare urbană;
- interconectare și învățare consolidate și mai bine coordonate, bazate pe cunoaștere.

Pentru a continua dezbaterile acestor aspecte, Comisia a publicat o comunicare intitulată *Dimensiunea urbană a politicilor UE – Principalele caracteristici ale unei agende urbane a UE*. Această comunicare a solicitat feedback cu privire la șase aspecte cheie.

În luna septembrie, Comisia a prezentat un prim rezumat al acestui feedback în cadrul unei conferințe organizate la Roma de către Președinția italiană a Consiliului Uniunii Europene. Dezbaterile demarată creează premisele pentru elaborarea unei agende urbane a UE.

► AFLAȚI MAI MULTE

http://ec.europa.eu/regional_policy/consultation/urb_agenda/pdf/comm_act_urb_agenda_ro.pdf

▶ PROIECTE MAJORE CU UN IMPACT MAJOR

VIDIN/BULGARIA – CALAFAT/ROMÂNIA

Podul Calafat leagă Bulgaria de România

Inaugurat în anul 2013, podul asigură traficul rutier și feroviar dintre Vidin, Bulgaria și Calafat, România și constituie o conexiune vitală pe o rută prioritară cheie din cadrul rețelei transeuropene de transport. Noul pod are o lungime de 1,4 km și promovează soluții logistice combinate și ecologice pentru un transport fluvial-rutier-feroviar. Podul elimină un blocaj major care afecta transportul internațional pe distanțe lungi dintre România și Europa Centrală și asigură o integrare mai bună a rețelelor rutiere și feroviare în cadrul rețelelor paneuropene de transport care leagă Germania de Grecia și, totodată, de Turcia.

Cost total:
226 000 000 EUR
Contribuția UE:
70 000 000 EUR

V-ați pus vreodată întrebarea ce ar putea avea în comun un pod peste Dunăre, un laborator de cercetare din Franța, o fermă de eoliene din Polonia și un sistem de taxare electronică a transportului public în Grecia? Toate acestea sunt „proiecte majore” cofinanțate din fondurile regionale ale UE – Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune.

Proiectele majore includ proiecte de infrastructură de mare anvergură din domeniul transporturilor, al mediului și din alte sectoare, precum cultură, educație, energie sau tehnologia informației și comunicațiilor (TIC). Acestea vizează totodată investiții productive și proiecte de cercetare și dezvoltare (C&D) de mari dimensiuni. Proiectele majore reprezintă un instrument important pentru îmbunătățirea vieții cetățenilor Europei, iar cele patru proiecte prezentate mai jos constituie exemple pozitive în acest sens. Acestea vor fi în continuare un mecanism cheie de punere în aplicare a programelor operaționale aferente perioadei 2014-2020.

Mai puține proiecte majore în perioada 2014-2020

În cazul proiectelor majore, plafoanele vor viza costurile eligibile și vor fi stabilite la 50 milioane de euro în alte sectoare decât cel al transporturilor, fiind ridicate la 75 milioane de euro pentru proiectele de infrastructură de transport/energie. Prin urmare, numărul proiectelor majore va scădea, ceea ce va permite Comisiei să se concentreze pe proiectele cele mai importante din punct de vedere financiar, care atrag cele mai însemnate contribuții din fondurile UE.

Cost total:
96 500 000 EUR
Contribuția UE:
28 000 000 EUR

NANCY/FRANȚA

Un centru de excelență în domeniul materialelor și nanotehnologiilor de ultimă generație în Lorena, Franța

În cadrul Institutului Jean Lamour (IJL) din Nancy, care măsoară 16 500 m² de spațiu de cercetare și laborator, activează aproximativ 450 de cercetători cu experiență și 180 de studenți în domeniul materialelor și nanotehnologiilor. IJL asigură cercetare de bază (sporirea potențialului și a vizibilității, formare, transfer de tehnologie) și are în vedere promovarea legăturilor dintre cercetarea teoretică și cea aplicată, dintre sectoarele public și privat, precum și dintre laboratoare și întreprinderi. Proiectul ar trebui să genereze 185 de locuri de muncă cu normă întreagă și să conducă la înființarea a șase întreprinderi noi.

ATENA/GRECIA**Bilete electronice în transportul public în zona metropolitană a Atenei**

Aprobat în anul 2013, proiectul a fost identificat de autoritățile grecești – în cooperare cu Comisia – ca fiind vital pentru calitatea vieții și bunăstării cetățenilor, asigurându-le condiții mai eficiente și moderne de transport urban. Finanțarea va institui un sistem integrat de taxare care va include rețelele de metrou, transport feroviar urban/suburban, autobuz și tramvai. Investiția va asigura, de asemenea, echipamente noi de validare și control, porți moderne de intrare/ieșire la metrou și îmbunătățirea sistemelor de eficiență și management la nivel operațional. Programul de modernizare va facilita utilizarea transportului public în rândul rezidenților, vizitatorilor și turiștilor din Atena.

Cost total:
91 000 000 EUR
Contribuția UE:
29 500 000 EUR

Eficientizarea evaluărilor

Cu sprijinul inițiativei Asistență comună în vederea sprijinirii proiectelor în regiunile europene (JASPERS), Comisia va continua să trimită experți pe teren în sprijinul statelor membre și beneficiarilor pentru a asigura o elaborare adecvată a proiectelor, astfel încât acestea să poată răspunde cât mai bine domeniilor în care există nevoi.

Statele membre pot opta între două proceduri de trimitere a unui proiect major către Comisie:

- ▶ notificarea Comisiei atunci când un proiect primește o evaluare pozitivă din partea unor experți independenți (JASPERS), pe baza căreia Comisia efectuează un control al calității mai puțin strict;
- ▶ trimiterea proiectului direct către Comisie, care îl evaluează pentru a stabili dacă contribuția financiară solicitată este justificată.

Implementarea la termen a proiectelor a constituit întotdeauna o preocupare; prin urmare, aprobarea Comisiei va fi condiționată de demararea lucrărilor în termen de trei ani de la emiterea deciziei. Această măsură va reduce problema „proiectelor fantomă”, care întâmpină mari dificultăți în demarare.

GOLICE/POLONIA**Prima fermă de eoliene din Polonia**

Prima fermă de eoliene din Polonia, situată în regiunea Lubiskie, contribuie la atingerea țintelor naționale în materie de schimbări climatice și generează beneficii pentru mai mult de un milion de cetățeni. Proiectul presupune construcția a 19 turbine, adaptate să funcționeze la viteze reduse ale vântului, iar palele ajustabile ale rotorului permit, în funcție de intensitatea vântului, atingerea unui echilibru între o producție maximă de energie și niveluri reduse de zgomot. Prin urmare, locuitorii din zonă ar trebui să beneficieze de o mai bună aprovizionare și de niveluri mai reduse ale poluării. Totodată, proiectul ar trebui să contribuie, în mod direct și indirect, la crearea unui număr de aproximativ 600 de locuri de muncă.

Cost total:
56 000 000 EUR
Contribuția UE:
10 000 000 EUR

O mai bună orientare strategică

Proiectele majore vor fi mai bine conectate la strategii, iar lista de proiecte majore din cadrul programelor operaționale (PO) ar trebui să reflecte existența unei adevărate conducte de proiecte. Lista poate fi modificată de către comitetele de monitorizare ale PO, pentru a permite ajustări flexibile, menținându-se totodată orientarea strategică a fiecărui proiect. În multe domenii (cum este cel al transporturilor), proiectele majore pot fi puternic corelate la condiționalități *ex ante* (de exemplu, un plan director cuprinzător privind transporturile).

Până în iunie 2014, Comisia aprobase aproximativ 707 proiecte majore pentru întreaga perioadă de programare 2007-2013, investițiile totale ridicându-se la 151,7 miliarde de euro. Contribuția totală a UE în cadrul acestor proiecte este de 74,4 miliarde de euro, însemnând că la fiecare 1 euro alocat din fondurile UE cofinanțarea din alte surse publice sau private a fost de încă 1 euro.

▶ AFLAȚI MAI MULTE

http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/major_projects/index_ro.cfm

▶ UTILIZAREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR POLITICII REGIONALE

Prin utilizarea sporită a instrumentelor financiare (IF) în cadrul politicii de coeziune, întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) au beneficiat cu precădere de sprijin. S-a dovedit că această modalitate de punere în aplicare stimulează dezvoltarea economică, creșterea și ocuparea forței de muncă.

Instrumentele financiare se regăsesc sub diverse forme, cum ar fi credite, garanții de împrumut, capitaluri proprii, capitaluri de risc și microfinanțări. În perioada 2007-2013 a avut loc o adevărată trecere la utilizarea IF în programele din cadrul politicii de coeziune. Suma estimată alocată din fondurile structurale pentru capitalurile de risc, credite și garanții de împrumut a înregistrat o creștere de la 0,57 miliarde de euro în perioada 1994-1999 până la 8,36 miliarde de euro în perioada 2007-2013.

Un obiectiv cheie pentru perioada 2014-2020 este acela de a mobiliza investiții suplimentare printr-o mai mare utilizare a IF. Atât Cadrul financiar multianual (CFM), cât și Fondurile structurale și de investiții europene (FSIE) includ cadre de politică în care se evidențiază necesitatea utilizării sporite

BENEFICIILE INSTRUMENTELOR FINANCIARE

- ▶ Efectul de pârghie al resurselor din sectorul public și creșterea impactului programelor FSIE.
- ▶ Câștiguri în materie de eficiență și eficacitate datorate naturii repetitive a fondurilor, care se mențin în zona vizată de program pentru a fi utilizate pe viitor și pentru obiective similare.
- ▶ O calitate mai bună a proiectelor, deoarece investițiile trebuie rambursate.
- ▶ Accesul la un spectru mai larg de instrumente financiare pentru punerea în aplicare a politicilor și implicarea și expertiza sectorului privat.
- ▶ Delimitarea de o cultură de „dependență majoră”.
- ▶ Atragerea de sprijin din partea sectorului privat (și de finanțare) în vederea realizării mai eficiente a obiectivelor de politică publice.

INIȚIATIVA PRIVIND IMM-URILE

Prin utilizarea combinată a contribuțiilor din FEDR și din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, alături de anumite alocări din COSM și Horizon 2020, inițiativa privind IMM-urile oferă două produse principale:

- ▶ garanții neplafonate prin care se asigură o asistență de capital pentru noile portofolii de finanțare prin îndatorare a IMM-urilor;
- ▶ titlurizarea portofoliilor de finanțare existente sau noi prin îndatorare.

Sunt întrunite toate elementele necesare pentru implementarea acestei inițiative, inclusiv o evaluare *ex ante*, realizată de către CE, în strânsă cooperare cu Grupul BEI. Până în prezent, doar Spania și Malta și-au confirmat participarea, însă și alte state membre se mai pot încă decide să participe odată ce inițiativa va fi funcțională.

a IF, în special în contextul unei politici bugetare stricte. Cifrele exacte pentru perioada 2014-2020 nu au fost încă stabilite – însă se preconizează o creștere totală a valorilor contribuțiilor din FSIE către IF.

Un cadru legislativ flexibil

Experiența ilustrează necesitatea unui cadru legislativ cuprinzător și a consolidării capacității pentru ca entitățile care lucrează cu IF să poată realiza obiectivele politicii de coeziune. Crearea unui echilibru între obiectivele sectorului privat de a maximiza randamentul financiar al investițiilor și obiectivele politicii de coeziune de a contribui la creștere și locuri de muncă în anumite state membre și regiuni poate constitui o provocare!

Prin urmare, politica de coeziune pentru perioada 2014-2020 conține o secțiune specială referitoare la IF și conferă flexibilitate statelor membre și regiunilor. Aceasta extinde sfera IF pentru a include toate obiectivele tematice și oferă o serie de opțiuni de implementare.

FI-TAP – DOUĂ TIPURI DE SERVICII DE CONSILIERE

► **ORIZONTALE:** disponibile tuturor statelor membre (SM) și pentru toate tipurile de instrumente financiare. Acestea vor fi inițiate și finanțate de către Comisie (de sus în jos). Activitățile vor include, în mod normal, schimbul de bune practici și crearea de rețele între statele membre, precum și formarea privind tematicile comune, între care evaluarea *ex ante*, achizițiile publice, aspectele privind reglementarea politicilor FSIE și a ajutoarelor de stat.

► **MULTI-REGIUNE:** instrument inițiat de părțile interesate în beneficiul a mai mult de două autorități de management, în cel puțin două state membre (de jos în sus). Finanțarea va fi asigurată de CE, pe baza unei cereri de propuneri. Activitățile vor include, în mod normal, sprijin pentru crearea de IF destinate realizării obiectivelor de dezvoltare sau soluționării disfuncționalităților pieței, care să fie partajate de către regiunile candidate (de exemplu, intervenții legate de eficiența energetică a locuințelor în țările din Europa Centrală și de Est sau inițiative transfrontaliere).

► Sala de asamblare a întreprinderii Binder and Co. AG., regiunea de tehnologii ecologice Eco World Styria din Austria.

Optimizarea punerii în aplicare a IF

S-a acordat o atenție deosebită sferei utilizării finanțării din cadrul politicii de coeziune în sprijinul IMM-urilor. O opțiune pentru îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțare este oferită de instrumentele de gestionare partajată, iar un noul cadru legislativ furnizează autorităților de management o serie de opțiuni. Pe lângă instrumentele adaptate, utilizabile deja în perioada 2007-2013, autoritățile de management vor putea să facă uz de așa-numitele instrumente disponibile pe stoc: un set de condiții standard aplicabile diferitelor produse, printre care un instrument de împrumut cu partajare a riscurilor destinat IMM-urilor, un instrument de garanție pentru IMM-uri și un instrument de capital destinat IMM-urilor. O altă posibilitate presupune ca autoritățile de management să implementeze împrumuturi sau garanții în mod direct sau printr-un organism de intermediere.

Comisia, în cooperare cu Grupul Băncii Europene de Investiții (BEI) și cu alte instituții financiare naționale dezvoltă IF pentru implementarea resurselor bugetare ale UE gestionate la nivel central de către Comisie (de exemplu, COSME, MIE), inclusiv pentru sprijinirea IMM-urilor. Printre acestea se numără Inițiativa destinată IMM-urilor, concepută pentru o lansare rapidă în vederea îmbunătățirii accesului IMM-urilor la finanțare. În cazul în care autoritățile de management ale programelor din cadrul FSIE ar contribui la astfel de instrumente de la nivelul UE, FSIE ar finanța 100% contribuțiile respective.

Cooperarea cu Grupul BEI și cu alte instituții financiare internaționale

Această cooperare va contribui la optimizarea punerii în aplicare a IF, iar serviciile de asistență și consiliere vor fi furnizate sub forma unui serviciu consolidat care cuprinde toate fondurile SIE.

Platforma de asistență tehnică pentru instrumentele financiare (FI-TAP) va fi un instrument consolidat de sprijin pentru autoritățile de management și alte părți interesate, care vizează toate fondurile SIE și obiectivele tematice (a se vedea caseta).

FI-TAP este o inițiativă comună a Direcțiilor Generale Politică Regională și Urbană, Agricultură, Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune și Afaceri Maritime și Pescuit. Implementarea acestuia va presupune implicarea Grupului BEI și a instituțiilor financiare internaționale și naționale. Conferința privind IF-TAP și instrumentele financiare sprijinite din FSIE va avea loc în ianuarie 2015, cu participarea a 400 de persoane din cadrul autorităților de management și al altor părți interesate.

► AFLAȚI MAI MULTE

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/index_en.cfm

▶ FONDUL SOCIAL EUROPEAN 2014-2020

MAI MULT DECÂT
DIMENSIUNEA SOCIALĂ
A POLITICII DE COEZIUNE

.....
În această ediție, *Panorama* pune accentul pe Fondul social european (FSE), unul din cele cinci fonduri structurale și de investiții europene (fonduri SIE), alături de Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul de coeziune (FC), Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMFF). Fondurile ESI sunt principalele fonduri UE pentru perioada 2014-2020 destinate sprijinirii locurilor de muncă și creșterii în întreaga UE.
.....

Fondul social european (FSE) deține un rol esențial în sprijinirea investițiilor efectuate de statele membre ale UE în capitalul uman și, prin urmare, în consolidarea competitivității economiei europene în procesul de ieșire din criză. Anual, FSE asistă peste 15 milioane de oameni, sprijinindu-i în sporirea competențelor și facilitându-le integrarea pe piața muncii, combătând totodată excluderea socială și sărăcia și mărind eficiența administrațiilor publice.

În perioada 2014-2020, FSE va deține un rol fundamental în sprijinirea statelor membre în procesul de implementare a reformelor structurale la nivelul politicilor proprii vizând piața muncii, incluziunea socială, educația și ocuparea forței

O VALOARE ADĂUGATĂ PENTRU MILIOANE DE OAMENI

În perioada 2007-2012 de exemplu, peste 68 milioane de cetățeni și rezidenți din UE au participat la inițiative sprijinite din FSE. În special:

- ▶ una din cinci persoane și-a găsit un loc de muncă în termen de șase luni de la participare;
- ▶ au fost obținute aproximativ 8,6 milioane de calificări;
- ▶ circa 550000 de persoane și-au înființat o întreprindere, în sectorul întreprinderilor nou-înființate sau al activităților independente;
- ▶ femeile reprezintă 52% din totalul participanților în cadrul acestor inițiative, tinerii peste 31% (21 de milioane), persoanele vârstnice (grupa de vârstă 55-64 de ani) peste 4 milioane, iar șomerii peste 22 de milioane.

Dacă analizăm aceste rezultate, ar trebui să ținem cont că începutul perioadei de programare a constituit un interval de creștere a ocupării forței de muncă, a numărului locurilor de muncă vacante și a prosperității, criza modificând acest climat în unul caracterizat prin șomaj, excluziune socială și reducerea cheltuielilor publice. Adaptabilitatea și flexibilitatea programării FSE în multe state membre a permis direcționarea unor resurse semnificative către domeniile în care acestea sunt susceptibile a avea o contribuție maximă la atenuarea efectelor crizei și sprijinirea redresării – de exemplu, către stimularea creșterii numărului de întreprinderi noi și, odată cu acestea, a numărului locurilor de muncă. Finanțarea din FSE a venit să completeze în mod util finanțarea și programele naționale, asigurând creșterea rezultatelor, precum și a intensității și calității acestora.

de muncă, capacitatea instituțională și reforma administrației publice. Aceste reforme țin seama de prioritățile și recomandările UE din acest domeniu. Investițiile vor contribui la realizarea obiectivelor strategiei Europa 2020 prin îmbunătățirea competențelor de bază ale forței de muncă din Europa și prin sprijinirea a milioane de cetățeni să își îmbunătățească șansele pe piața muncii, să își găsească un loc de muncă sau să își mențină locul de muncă actual. Dincolo de orice, proiectele sprijinite din FSE sunt adesea ținute către persoanele cel mai greu accesibile și uneori nu beneficiază de suficientă susținere din partea sistemelor naționale.

Din aceste motive, pentru prima dată în istoria politicii de coeziune a fost stabilită o cotă minimă pentru FSE. În perioada 2014-2020, alocările din FSE vor reprezenta cel puțin 23,1% (peste 80 de miliarde de euro) din bugetul politicii de coeziune, punând efectiv capăt tendinței permanente de scădere a cotei FSE înregistrată în ultimii 25 de ani.

În perioada 2014-2020, va fi esențial ca finanțarea să fie orientată către realizarea de rezultate: FSE își va axa intervențiile asupra unui număr limitat de priorități în vederea asigurării unei mase critice consistente de fonduri necesare producerii unui impact real. Domeniile de investiții sunt

convenite în conformitate cu provocările și necesitățile fiecărei țări sau regiuni, respectând recomandările de politică formulate în cadrul procesului semestrului european ⁽¹⁾.

Patru obiective tematice

La nivelul UE, FSE sprijină mii de proiecte destinate **promovării sustenabilității și a calității locurilor de muncă și sprijinirii mobilității lucrătorilor**. Aceste inițiative urmăresc să asigure locuri de muncă mai bune pentru un număr mai mare de oameni, acordând o atenție deosebită persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și persoanelor inactive, inclusiv șomerii de lungă durată și persoane excluse de pe piața muncii. Accentul se pune, de asemenea, pe integrarea tinerilor pe piața muncii (**a se vedea caseta**) și FSE continuă să înregistreze rezultate remarcabile în ceea ce privește stimularea activităților independente, a antreprenoriatului și a înființării de întreprinderi.

(1) Ciclul anual de coordonare a politicilor macroeconomice, bugetare și structurale, pentru monitorizarea progreselor din cadrul implementării strategiei Europa 2020.

▶ TENDINȚE ECOLOGICE ÎN SPANIA

Programul EmpleaVerde sau „locuri de muncă ecologice”, care este inițiat de Fundacion Biodiversidad din cadrul Ministerului Mediului, Afacerilor Rurale și Marine din Spania, este o inițiativă menită să promoveze ocuparea forței de muncă și să conserve mediul înconjurător. Programul derulează peste 80 de proiecte în Spania și urmărește să sprijine pe viitor peste 28 000 de persoane și să creeze 1 000 de noi IMM-uri și locuri de muncă ecologice. Recent, tinerii au devenit un grup-țintă principal al acestor activități.

▶ Aflați mai multe:

<http://fundacion-biodiversidad.com/es/inicio/emplea-verde>

Durata proiectului:
2007-2014

Buget total:
17 100 000 EUR
Contribuția din FSE:
12 700 000 EUR

Totodată, FSE pregătește forța de muncă din Europa să facă față evoluției necesităților economiei. Programele sprijină indivizii să profite la maximum de noile oportunități într-o economie mai verde, orientată către tehnologiile digitale. Modernizarea serviciilor publice și private de ocupare a forței de muncă suplimentează toate aceste eforturi.

În fiecare țară, cel puțin 20% din FSE vor fi alocate pentru **incluziunea socială și combaterea sărăciei și a discriminării**. Astfel, persoanele aflate în situații dificile și cele care fac parte din grupurile dezavantajate vor beneficia de sprijin pentru dobândirea de competențe și găsirea unui loc de muncă, precum și pentru asigurarea de oportunități egale în ceea ce privește integrarea pe piața muncii. O prioritate importantă este integrarea economică a grupurilor marginalizate, cum este cazul romilor. Prin aceste inițiative, FSE poate contribui semnificativ la obiectivul UE de reducere a numărului persoanelor sărace.

Investițiile din FSE în **educație, instruire și formare vocațională în vederea dobândirii de competențe, precum și învățarea pe tot parcursul vieții** vizează o serie largă de activități. Acestea contribuie la îmbunătățirea performanțelor la nivelul întregului sector al educației, de la școli până la universități. Obiectivele acestora sunt, în special, asigurarea accesului egal la o educație de calitate, reducerea abandonului școlar timpuriu și creșterea nivelurilor de participare și de educație, mai ales în cazul grupurilor dezavantajate. Măsurile sprijinite din FSE urmăresc, de asemenea, să sporească utilitatea sistemelor de educație și formare pentru piața muncii și să faciliteze trecerea de la educație la muncă.

CREAREA DE ȘANSE PENTRU TINERI

Sprijinirea tinerilor în găsirea unui loc de muncă a devenit o prioritate principală pentru UE, la aceasta contribuind totodată și Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI). Acest instrument nou pune la dispoziția regiunilor UE care se confruntă cel mai puternic cu șomajul și inactivitatea în rândul tinerilor cel puțin 6,4 miliarde de euro. YEI se concentrează asupra persoanelor cu vârsta sub 25 de ani⁽²⁾ care nu sunt în prezent încadrate profesional și nu urmează un program de educație sau formare (NEET), precum și asupra regiunilor unde ratele șomajului în rândul tinerilor depășesc 25%. Aceasta urmărește să asigure că în regiunile care se confruntă cu cele mai acute provocări, nivelul de sprijin pentru fiecare tânăr este suficient pentru a produce cu adevărat o schimbare.

YEI va mări sprijinul oferit de FSE pentru implementarea garanției pentru tineret, care urmărește să asigure că toți tinerii au acces la o ofertă bună de locuri de muncă, la formare continuă, la o perioadă de ucenicie sau stagiu în termen de patru luni de la încheierea educației formale sau de la intrarea în șomaj. În paralel, FSE asigură o finanțare importantă pentru reformele și investițiile structurale pe termen lung necesare în domeniul ocupării forței de muncă în rândul tinerilor.

(2) YEI va ținti persoanele cu vârsta sub 30 de ani dacă un stat membru va considera necesar acest lucru.

▶ INSERTIA TINERILOR MARGINALIZAȚI PE PIAȚA MUNCII

Proiectul „Tineri activi pe piața muncii” derulat în Dalarna, Suedia, a reușit să determine 80% din șomerii tineri marginalizați să urmeze cursuri profesionale, colegii sau să se înregistreze la birourile de ocupare a forței de muncă. Circa 2 500 de tineri cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani au participat la cursurile desfășurate în cadrul proiectului și au beneficiat de oportunități profesionale începând din anul 2010. Dintre aceștia, 90% au urmat programul în întregime, beneficiind totodată de consiliere privind aspecte legate de stilul de viață, printre care petrecerea timpului liber, gestionarea finanțelor ori găsirea locuinței sau a relației potrivite.

▶ Aflați mai multe:
www.regiondalarna.se

Durata proiectului:
2010-2014
Buget total:
7 600 000 EUR
Contribuția din FSE:
3 000 000 EUR

În multe țări, îmbunătățirea sistemelor de învățare pe tot parcursul vieții și de formare vocațională beneficiază, de asemenea, de sprijin în vederea actualizării cunoștințelor, aptitudinilor și competențelor forței de muncă și în vederea promovării unor căi de învățare flexibile. Nu în ultimul rând, FSE sprijină universitățile și instituțiile de formare vocațională să dezvolte relații mai strânse cu întreprinderile și angajatorii din țările și regiunile lor.

Reducerea sarcinilor de reglementare și administrative și promovarea unor standarde ridicate de transparență, eficiență și răspundere în administrația publică contribuie la creșterea productivității, consolidarea competitivității și, în cele din urmă, la crearea de locuri de muncă. Cu toate că provocările economice permanente implică adesea existența unui număr mai mic de resurse disponibile pentru activitățile administrative, buna guvernare și securitatea juridică dețin în continuare un rol central în creșterea economică.

Prin sprijinul acordat pentru inovare organizațională și tehnologică prin intermediul îmbunătățirii sistemelor, structurilor și proceselor, resurselor umane și prestării de servicii, FSE reprezintă o contribuție europeană reală care sporește **capacitatea instituțională a autorităților publice și a părților interesate și eficiența administrației publice.**

Lucrând în parteneriat pentru rezultate concrete

FSE a fost implementat în mod tradițional în spiritul unei cooperări extinse. Cunoștințele și know-how-ul actorilor locali sau ale organizațiilor și organismelor reprezentative pentru acest sector au deținut întotdeauna un rol esențial pentru succesul său. În lumina codului european de conduită privind parteneriatul, accentul asupra parteneriatului este cu atât mai pronunțat, iar FSE va fi implementat în strânsă cooperare între autoritățile publice, partenerii sociali și organismele reprezentative ale societății civile de la nivel național, regional și local.

Întrucât ne pregătim să intrăm în noua perioadă de programare pe șapte ani și având în vedere că numeroase programe operaționale sunt în prezent negociate de Comisie împreună cu autoritățile locale și regionale, putem observa o trecere semnificativă către definirea clară a rezultatelor preconizate. Noul plan comun de acțiune și opțiunile simplificate în materie de costuri vor sprijini această abordare orientată tot mai mult către rezultate. Aceste instrumente ar trebui, de asemenea, să sprijine reducerea sarcinii administrative asupra beneficiarilor și asupra sistemului de management și control și vor contribui la scăderea riscului de eroare.

▶ AFLAȚI MAI MULTE
<http://ec.europa.eu/esf>

▶ ÎMBUNĂTĂȚIREA ACHIZIȚIILOR PUBLICE CARE ÎMPPLICĂ FONDURI UE

Achizițiile publice dețin un rol important în cadrul economiei europene. În anul 2011, organismele guvernamentale și serviciile de utilități publice au cheltuit, potrivit estimărilor, 2406 miliarde de euro pe lucrări publice, contracte de prestări de bunuri sau servicii, reprezentând aproximativ 19% din produsul intern brut al UE.

Contractele de achiziții publice care depășesc anumite praguri intră sub incidența legislației UE privind achizițiile publice, iar acestea s-au ridicat la aproximativ 425 miliarde de euro în anul 2011 (3,4% din PIB), înregistrând o creștere constantă în ultimul deceniu.

Normele UE aplicabile procedurilor de achiziții publice urmăresc să asigure că sistemul este echitabil pentru toți ofertanții și că se obține cel mai bun raport între costuri și eficiență prin licitații deschise. Totuși, rapoartele auditorilor din UE, precum și din statele membre, indică existența unui număr relativ însemnat de erori care au loc în cadrul procesului, în special la nivelul administrațiilor publice locale. În prezent, Comisia elaborează un plan de acțiune care propune măsuri pentru soluționarea acestei probleme, printre care creșterea gradului de conștientizare, formare și diseminarea orientărilor.

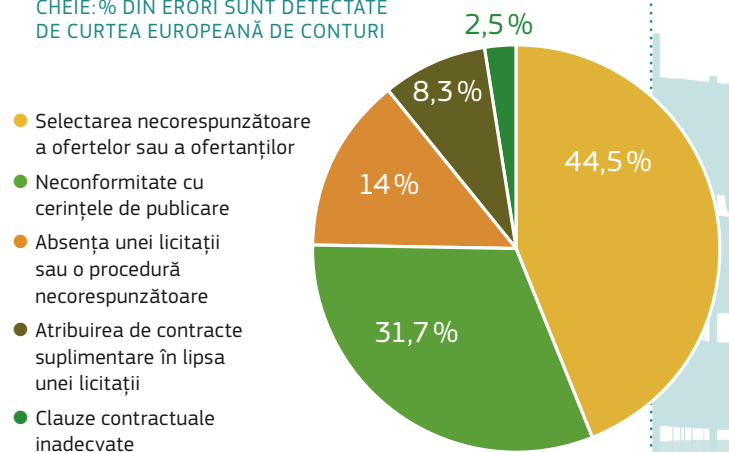
Nereguli

Capacitatea și expertiza administrativă de gestionare a proceselor de achiziții publice variază de la un stat membru la altul, nivelul fiind foarte scăzut în cazul autorităților locale.

Dată fiind natura contractelor cofinanțate, care presupune adesea contracte complexe și de mare valoare pentru proiectele majore de infrastructură, Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune prezintă cele mai ridicate niveluri de erori legate de achizițiile publice. Cu toate că problemele sunt mai puțin grave în cazul Fondului social european, al Fondului european pentru pescuit și al Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală, deficiențele

UNDE SUNT DETECTATE CELE MAI MULTE ERORI?

CHEIE: % DIN ERORI SUNT DETECTATE DE CURTEA EUROPEANĂ DE CONTURI

procesului de achiziții publice reprezintă totodată o sursă notabilă de nereguli. Prin urmare, au loc corecții financiare pentru recuperarea finanțării aferente, adesea cu implicații importante asupra implementării proiectului.

În unele state membre, calitatea și coerența documentației de atribuire sunt adesea reduse, ceea ce poate genera probleme ulterioare în etapa atribuirii sau implementării contractului. Există, de asemenea, state membre care, din cauza normelor naționale suplimentare, au complicat excesiv implementarea achizițiilor publice, plasând în mod inutil o povară administrativă în plus asupra beneficiarilor fondurilor.

Contractele atribuite la nivel municipal sau local par să fie mult mai predispuse la erori și nereguli, probabil din cauza unei combinații de factori de risc, printre care capacitatea administrativă deficitară, lipsa de experiență și expertiză și posibil, în unele cazuri, din cauza unei „influențe locale” resimțite de întreprinderile selectate. S-a descoperit că pot

surveni mai multe erori în contractele de servicii decât în cele de furnizare/lucrări. Una din cele mai serioase probleme se referă la atribuirea unor lucrări suplimentare în mod direct către contractantul existent, fără licitație, modificând astfel contractul original, precum și balanța procedurii inițiale.

Cu toate că erorile procedurale sau de evaluare se produc adeseori fără intenție, corecțiile financiare rezultate pot genera serioase probleme de implementare a contractelor pentru administrațiile publice.

Linia întâi

Principala responsabilitate pentru asigurarea respectării corectitudinii proceselor de achiziții publice le revine autorităților naționale. Comisia a furnizat ani de zile sesiuni de formare în statele membre pentru îmbunătățirea expertizei în materie de verificare a proceselor de achiziții publice, deținută de personalul autorităților de management, precum și de auditori.

Prin urmare, atât personalul din linia întâi, cât și auditorii de la nivel național sunt în momentul de față mai bine pregătiți să prevină și să identifice erorile și problemele. Totodată, unele state membre și-au îmbunătățit propriile proceduri de achiziții publice în vederea unei mai bune alinieri a acestora la directivele UE, cât și pentru a reflecta recomandările Comisiei și orientările privind cele mai bune practici. Totuși, persistă în continuare necesitatea consolidării capacității la nivel național.

Grupul de lucru

Un grup de lucru pe tema achizițiilor publice, legat de gestionarea fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile SIE), a fost înființat în scopul soluționării deficiențelor continue din cadrul procesului de achiziții publice. Creat în septembrie 2013, grupul în cauză reunește reprezentanți din cadrul Direcțiilor Generale Politică Regională și Urbană (președinte), Piață Internă și Servicii, Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune, Agricultură și Dezvoltare Rurală și Afaceri Maritime și Pescuit, precum și din cadrul Băncii Europene de Investiții. Grupul de lucru a identificat diverse acțiuni, printre care unele au fost deja demarate, menite să sprijine îmbunătățirea performanțelor din domeniul achizițiilor publice în perioada 2014-2020.

Măsurile adoptate includ elaborarea și diseminarea de orientări practice privind modalitățile de evitare a erorilor comune din procesul de achiziții publice. Orientările sunt structurate în funcție de principalele etape ale procesului de achiziții publice și evidențiază aspectele de urmărit, precum și potențialele greșeli care ar trebui evitate. Orientările includ totodată și un „Set de instrumente”, care conține studii de caz ale celor mai bune practici și resurse suplimentare necesare abordării mai în amănunt a unor teme specifice.

ACHIZIȚIILE PUBLICE REPREZINTĂ UN PUNCT DE ATRACȚIE PENTRU RISCUL DE CORUPȚIE.

A se vedea articolul din numărul 49 al revistei *Panorama*, paginile 34-35, pentru mai multe informații privind măsurile de combatere a fraudei și de prevenire a faptelor de corupție, precum și evenimentele organizate în întreaga UE în acest an.

Acestea includ, de asemenea, exemple concrete de acțiuni permise și, respectiv, interzise în etapele de atribuire și implementare a contractelor din cadrul ciclului de proiect. În cele din urmă, orientările menționate anterior oferă explicații referitoare la modalitățile de a gestiona diverse situații care pot apărea și enumeră 25 dintre cele mai comune și grave erori.

Noile fonduri SIE includ, la rândul lor, anumite condiții privind achizițiile publice, în vederea asigurării instituirii acestor măsuri în statele membre și în regiuni – și a reflectării acestora în acordurile lor de parteneriat și în programele operaționale – anterior realizării investițiilor din fondurile SIE.

În cazul anumitor state membre, între care România și Bulgaria, sunt implementate planuri de acțiune specifice pentru sporirea nivelului de înțelegere și pentru un grad mai ridicat de conformitate cu procedurile de achiziții publice.

Norme noi

Un pachet de noi directive care reglementează achizițiile publice a fost adoptat în aprilie 2014, acestea urmând să fie transpuse în legislația națională de către statele membre până în anul 2016. Comisia vine în întâmpinarea necesităților de formare ale statelor membre legate de transpunerea și implementarea acestor noi directive.

► AFLAȚI MAI MULTE

Orientări privind achizițiile publice:

<http://europa.eu/!hb94Mb>

Site-ul achizițiilor publice din UE:

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/index_en.htm

▶ UE FACE PUBLICĂ STRATEGIA PENTRU REGIUNEA MĂRII ADRIATICE ȘI A MĂRII IONICE – EUSAIR

Comisia Europeană a elaborat o nouă strategie macroregională destinată promovării dezvoltării economice și sociale a regiunii adriatico-ionice. Aceasta ar trebui să promoveze integrarea în UE a țărilor din Balcanii de Vest.

Susmenționata strategie a fost adoptată de Comisia Europeană în iunie 2014 și, de îndată ce va primi girul din partea Consiliului European, vor fi instituite structuri de guvernare care să permită ca implementarea să fie demarată înainte de încheierea anului. Sarcinile tehnice și operaționale vor fi sprijinite prin viitorul program transnațional INTERREG pentru regiunea adriatico-ionică.

Opt țări – 70 de milioane de locuitori

Locuită de peste 70 de milioane de oameni, regiunea este în mare măsură delimitată de bazinul mărilor Adriatică și Ionică. În forma sa actuală, strategia are la bază Inițiativa pentru regiunea adriatico-ionică, care include opt țări: patru state membre UE (Croația, Grecia, Italia, Slovenia) și patru state nemembre (Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Serbia).

Totodată, ea se bazează pe cooperarea foarte strânsă dintre aceste țări care s-au dezvoltat deja datorită Strategiei maritime a UE pentru Marea Adriatică și Marea Ionică, precum și programelor din cadrul inițiativei INTERREG a UE.

EUSAIR – 4 PILONI

- 1 Creșterea albastră** pune accentul pe trei aspecte: tehnologii maritime; pescuit și acvacultură; guvernare și servicii maritime și marine. Aceasta va promova, de asemenea, practici durabile și responsabile în materie de pescuit, care vor asigura venituri pentru zonele de coastă.
- 2 Pilonul Conectarea regiunii** are în vedere asigurarea conectivității în domeniul transportului și al energiei prin: consolidarea siguranței și a securității maritime și dezvoltarea unor sisteme portuare interconectate; crearea de rețele de transport fiabile și conexiuni intermodale cu regiunile mai slab dezvoltate; instituirea unei piețe interne de energie care să fie bine interconectată și care să funcționeze corespunzător.
- 3 Calitatea mediului** stimulează cooperarea la nivel regional pentru: un mediu marin și de coastă mai ecologic; reducerea pierderilor la nivelul biodiversității și a degradării serviciilor ecosistemice; și îmbunătățirea gestionării deșeurilor prin reducerea fluxurilor de deșeurii și nutrienți deversate în mare și în râuri. În vederea atingerii acestor obiective, accentul va cădea pe trei aspecte: îmbunătățirea mediului marin; reducerea poluării apelor mării; și ameliorarea habitatelor terestre transnaționale și a biodiversității.
- 4 Pilonul Turism sustenabil** va contribui la dezvoltarea potențialului regiunii, oferind produse turistice de o calitate mai bună și servicii noi. Strategia va urmări diversificarea turismului macroregional și soluționarea problemei turismului sezonier. Aceasta va îmbunătăți, de asemenea, gestionarea durabilă și responsabilă a gestionării turismului.

A treia strategie macroregională

Strategia UE pentru regiunea Mării Adriatice și a Mării Ionice – EUSAIR – pleacă de la experiența încununată de succes a strategiilor macroregionale existente în regiunea Mării Baltice și regiunea Dunării. Acestea au inițiat o cooperare unică, bazată pe ideea că provocările și oportunitățile comune din anumite regiuni – fie ele ecologice, economice, teritoriale sau de securitate – sunt cel mai bine soluționate la modul colectiv.

De ce EUSAIR?

Regiunea se confruntă cu o serie de provocări, între care: decalaje socioeconomice marcante; lipsa rețelilor de cercetare pentru întreprinderi; legături de transport deficitare; interconexiuni neadecvate ale rețelilor de electricitate; nesustenabilitatea sectorului pescuitului; amenințări ecologice și capacitate administrativă insuficientă.

PRIVIND SPRE VIITOR O STRATEGIE A UE PENTRU REGIUNEA ALPILOR

În decembrie 2013, Consiliul European a invitat Comisia, în parteneriat cu statele membre, să elaboreze o Strategie UE pentru regiunea Alpilor (EUSALP) până în iunie 2015. Această strategie include cinci state membre ale UE (Austria, Franța, Germania, Italia și Slovenia) și două state nemembre (Liechtenstein și Elveția), numărând în jur de 48 de regiuni.

Regiunea Alpilor și cei 70 de milioane de locuitori ai săi se confruntă cu mai multe provocări majore, care necesită cooperarea dintre regiuni și țări în vederea găsirii de soluții. Strategia va avea la bază trei acțiuni:

- ▶ Creșterea competitivității, a prosperității și a coeziunii regiunii Alpilor.
- ▶ Asigurarea accesibilității și a conectivității regiunii Alpilor pentru toți locuitorii săi.
- ▶ Transformarea regiunii Alpilor într-o regiune durabilă din punct de vedere ecologic și atractivă.

Până pe 15 octombrie 2014 se desfășoară o consultare publică de anvergură cu factorii interesați. Aceasta va fi urmată de o conferință a părților interesate organizată la începutul lui decembrie 2014 în vederea încheierii procesului de consultare. Comisia va prezenta o propunere de Plan de acțiune și comunicare până în iunie 2015.

Există și unele **oportunități** promițătoare care pot fi valorificate, printre care „economia albastră”, precum și potențialul pentru o conexiune mai bună între uscat și mare destinat sporirii competitivității economiilor mai slab dezvoltate. Regiunea este extrem de frumoasă și deține un bogat patrimoniu cultural, istoric și arheologic, având potențial pentru derularea unor activități durabile, responsabile și diverse de turism.

Totuși, sunt necesare **o coordonare și o cooperare îmbunătățite** între țările și regiunile în cauză, în vederea găsirii de soluții la aceste provocări comune și a unei exploatare mai fericite a acestor oportunități. Implicarea Uniunii Europene facilitează o abordare trans-sectorială, conformă cu diverse politici ale UE. Aceasta evidențiază posibilele complementarități și sinergii dintre politicile și programele derulate în prezent la nivelul regiunii. De asemenea, aceasta contribuie la alinierea și mobilizarea unei game largi de fonduri și programe disponibile pentru sprijinirea atingerii obiectivelor strategiei.

Priorități pentru locuri de muncă și creștere

Toate sectoarele menționate pot deține un rol esențial în crearea de locuri de muncă și stimularea creșterii economice în regiune. În vederea concentrării eforturilor, Planul de acțiune privind EUSAIR pune accentul pe un număr limitat de priorități strategice organizate în funcție de patru piloni (a se vedea caseta de la pag. 34).

În plus, strategia conține câteva principii multidisciplinare: consolidarea capacității și comunicare; cercetare, inovare și IMM-uri; atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea; și gestionarea riscurilor de dezastre.

Cu toate că strategia nu beneficiază de finanțare suplimentară din partea UE, EUSAIR va reuni instrumentele de finanțare existente la nivel național și european pentru un raport mai bun între costuri și eficiență. În special, fondurile structurale și de investiții europene și instrumentul de asistență pentru preaderare vor furniza resurse financiare semnificative în perioada 2014-2020, precum și o gamă variată de instrumente și opțiuni tehnice.

Printre fondurile și programele UE care ar mai putea sprijini acțiunile EUSAIR se numără Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, Mecanismul pentru interconectarea Europei, LIFE, COSME și Horizon 2020.

Totodată, sunt disponibile fonduri suplimentare, în special din partea Cadrului de investiții pentru Balcanii de Vest, a Băncii Europene de Investiții și a altor instituții financiare internaționale. Aceste fonduri și instrumente ar trebui să genereze un efect de pârgie considerabil și să atragă finanțare suplimentară din partea investitorilor privați.

▶ **PENTRU O REGIUNE ADRIATICO-IONICĂ
PROSPERĂ ȘI INTEGRATĂ:**
[http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/
adriat_ionian/pdf/brochure.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/adriat_ionian/pdf/brochure.pdf)

▶ **AFLAȚI MAI MULTE**
[http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/
adriat_ionian/index_en.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/adriat_ionian/index_en.cfm)

▶ȘTIRI

[ȘTIRI PE SCURT]

NOUL SECRETAR GENERAL AL CoR

Jiří Buriánek a preluat frâiele, în calitate de secretar general al Comitetului Regiunilor la 1 septembrie 2014.

El Buriánek, care deține în palmaresul educațional o diplomă în drept, un doctorat în drept european și un masterat în administrarea afacerilor, are dublă cetățenie cehă și germană. Anterior, acesta a fost directorul Secretariatului General al Consiliului UE, fiind responsabil de industriile de rețea (energie, transport, TIC), precum și de infrastructurile europene. Înainte de aceasta, el a mai deținut funcția de manager pentru extindere în cadrul Centrului Comun de Cercetare al Comisiei Europene și a fost secretar general al PostEurop – o asociație cu sediul la Bruxelles, reprezentantă a operatorilor poștali publici din Europa.

▶AFLAȚI MAI MULTE

<http://cor.europa.eu/en/about/secretary-general/Pages/secretary-general.aspx>

CARTA PRIVIND GUVERNANȚA PE MAI MULTE NIVELURI ÎN EUROPA: DE LA CONCEPT LA REALITATE

Potrivit lui Michel Lebrun, noul președinte al Comitetului Regiunilor (CoR), pentru ca Europa să se bucure de succes este necesar ca fiecare nivel de guvernare (regional, național sau european) să își îndeplinească rolul și să acționeze în mod coerent și coordonat alături de alte niveluri de autoritate, în vederea realizării obiectivelor UE. Aceasta indică un grad sporit de implicare din partea regiunilor și

orașelor în elaborarea și implementarea programelor naționale de reformă și a politicilor europene, referitoare în special la strategia de creștere Europa 2020. Datorită determinării avute de CoR în urmărirea îndeplinirii unor astfel de obiective, „guvernarea pe mai multe niveluri” a devenit o realitate tangibilă, bazată pe principiile subsidiarității și parteneriatului între diverse părți interesate, implicate în procesul decizional. În acest context, CoR a adoptat în luna aprilie a acestui an „Carta privind guvernarea pe mai multe niveluri în Europa”.

Carta este un manifest politic prin care regiunile și orașele din UE pot apela la alte niveluri administrative în funcție de valoarea adăugată a nivelului lor de guvernare în ceea ce privește stimularea acțiunii politice. Peste 150 de autorități locale au semnat deja cartă. Personalități politice notabile de la nivel național și european, între care Jean-Claude Juncker, José Manuel Barroso și Johannes Hahn, și-au exprimat susținerea. Toate orașele, cartierele, provinciile și regiunile din UE sunt încurajate să adere la cartă în vederea sistematizării guvernării pe mai multe niveluri și să o transforme într-un principiu fundamental al acțiunii la nivel european.

Carta este disponibilă online și este deschisă introducerii semnăturii electronice la nivelul tuturor autorităților locale și regionale din UE.

▶AFLAȚI MAI MULTE

www.cor.europa.eu/mlgcharter

NOI ORIENTĂRI ÎN SPRIJINUL CREĂRII DE SINERGII ÎNTRE FONDURILE UE

Comisia a publicat noile orientări pentru sprijinirea factorilor de decizie de la nivel regional în crearea mai multor sinergii între diversele fonduri UE pentru susținerea inovării și competitivității. Aceste orientări prezintă în mod explicit complementaritățile dintre fondurile SIE, Horizon 2020, COSME, Erasmus+, Europa Creativă și serviciile digitale incluse în Mecanismul pentru interconectarea Europei și furnizează scenarii concrete care ar putea constitui o sursă de inspirație în stabilirea priorităților PO din cadrul FSIE (aflate în curs de negociere) și ale altor fonduri UE în următorii ani. Voința politică pentru o astfel de cooperare este clară, iar Comisarul Hahn s-a pronunțat cu privire la necesitatea alinării agendelor politice strategice și depășirii „mentalității siloz” între părțile interesate din domeniul cercetării/Horizon 2020 și din domeniul coeziunii/Fondurile SIE. Astfel de sinergii pot spori investițiile din sectorul cercetării și inovării, precum și efectele acestora asupra competitivității, locurilor de muncă și creșterii în UE, prin combinarea FSIE, Horizon 2020 și a altor instrumente UE în mod strategic și favorabil coeziunii. În perioade de tăieri bugetare și de provocări sporite în materie de creștere și competitivitate la nivel internațional, acest lucru a devenit obligatoriu.

O atenție deosebită este acordată celui mai însemnat program unic gestionat la nivel central, și anume Horizon 2020 – noul program-cadru pentru cercetare și inovare, care dispune de un buget de aproximativ 80 de miliarde de euro, precum și fondurilor SIE, care direcționează aproximativ 100 de miliarde de euro către tematici legate de inovare.

Pe lângă utilizarea secvențială și/sau paralelă a fondurilor pentru diverse proiecte, care era deja posibilă în trecut, noile reglementări permit combinarea finanțării din FSIE și programul Horizon 2020 în cadrul aceluiași proiect („finanțare cumulativă”) în vederea obținerii unui impact mai mare și a unei eficiențe sporite.

Regulamentul de stabilire a unor dispoziții comune instituie obligații specifice pentru statele membre și regiunile din

această zonă, printre care procesul de determinare antreprenorial și definirea strategiilor de specializare inteligentă care includ atât acțiuni în amonte (consolidarea capacităților de cercetare), cât și în aval (traducerea rezultatelor prin bunuri și servicii inovatoare competitive). De asemenea, programul Horizon 2020 dispune de condițiile necesare pentru a profita de pe urma investițiile direcționate în ultimul deceniu din fondurile structurale către capacități de cercetare, știință și parcuri tehnologice, clustere și capitalul uman din domeniul cercetării și inovării, în special în noile state membre și în regiunile slab dezvoltate.

Ghidul, intitulat „Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes: Guidance for policy-makers and implementing bodies” („Înlesnirea sinergiilor dintre fondurile structurale și de investiții europene, Horizon 2020 și alte programe ale Uniunii legate de cercetare, inovare și competitivitate: orientări pentru factorii de decizie politică și organismele de implementare”), se adresează în principal părților interesate implicate în dezvoltarea de strategii (de exemplu, în materie de specializare inteligentă, programe FSIE sau programe de lucru) și, totodată, organismelor implicate în implementarea, selecția, evaluarea, raportarea, auditarea proiectelor etc.

▶ AFLAȚI MAI MULTE

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/synergy/synergies_en.pdf

▶ LANSAREA PARTENERIATULUI DINTRE EUROPA ȘI SOCIETATEA CIVILĂ

Comitetul Economic și Social European (CESE) reprezintă grupurile de interese economice și sociale din Europa și a jucat un rol proeminent în promovarea implicării și a parteneriatului strâns al mediului de afaceri, al forței de muncă și al altor grupări ale societății civile în cadrul dezvoltării politicilor UE, în special în domenii precum politica de coeziune.

CESE a fost înființat prin Tratatul de la Roma din anul 1957 în scopul implicării grupurilor de interese economice și sociale în dezvoltarea proiectului european. Acesta a creat un mecanism instituțional care să prezinte Comisiei Europene și Consiliului de Miniștri aportul acestui segment important al societății civile și a instituit o platformă formală în care aceștia să își poată exprima punctele de vedere legate de aspecte comunitare.

Angajat față de integrarea europeană, CESE promovează dezvoltarea unei Uniuni Europene mai participative, care să fie mai puternic ancorată la gândirea populației. Comitetul face uz de experiența și cunoștințele membrilor săi pentru a influența procesul decizional la nivelul UE și a asigura consensul care servește interesului general.

Promovarea parteneriatelor

CESE a sprijinit întotdeauna politica de coeziune a UE în eforturile acesteia de consolidare a solidarității și de promovare a dezvoltării economice. Acest organism este un susținător vehement al principiului parteneriatului și al integrării acestuia în procesul de elaborare a politicilor regionale.

În perioada de început a CESE, parteneriatul era orientat exclusiv către actorii economici și sociali tradiționali. De-a lungul timpului, acesta a fost extins și acum include „orice alt organism adecvat, care reprezintă societatea civilă, și anume parteneri din domeniul protecției mediului, organizații guvernamentale și organisme responsabile de promovarea egalității între femei și bărbați.”

În procesul de elaborare a politicii de coeziune reformate pentru perioada 2014-2020, CESE a susținut în mod constant consolidarea principiului parteneriatului cu societatea

„Obiectivul Uniunii Europene trebuie să fie acela de a acționa în vederea realizării unor schimbări concrete, relevante pentru cetățenii Europei. Din acest motiv, Comitetul deține un rol funda-

mental în ceea ce privește popularizarea așteptărilor și necesităților la Bruxelles, precum și a succeselor înregistrate de actorii din domeniu. Întrucât membrii noștri sunt primii și cei mai importanți cetățeni – antreprenori, reprezentanți sindicali, asociații de familie, agricultori etc., dezvoltarea regională, ocuparea forței de muncă la nivel local și coeziunea socială se află în centrul preocupărilor și al activităților noastre. Noi suntem vocea societății civile și, ca atare, suntem responsabili să aducem o perspectivă diferită și totuși indispensabilă care să contribuie la orientarea politicilor europene. Acesta este motorul angajamentului nostru zilnic față de o Europă a soluțiilor. ”

HENRI MALOSSE – PREȘEDINTELE COMITETULUI ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

civilă în cadrul programării politicii de coeziune în statele membre ale UE. Aceasta a condus la includerea unor dispoziții specifice în cadrul regulamentului, care obligă statele membre să implice parteneri economici și sociali și alte organisme reprezentante ale societății civile în elaborarea acordurilor de parteneriat și a rapoartelor privind progresele înregistrate, precum și în conceperea, implementarea și monitorizarea programelor operaționale. Mai mult, potrivit acestor dispoziții, a fost adoptată o legislație specifică ce instituie un cod de conduită privind parteneriatul.

„Este nevoie de doi pentru a dansa tango”

În februarie 2009, Comisia Europeană a solicitat CESE să elaboreze un aviz exploratoriu referitor la modalitățile de stimulare a unui parteneriat eficient în domeniul gestionării programelor din cadrul politicii de coeziune, având la bază bunele practici asimilate în cursul ciclului de programare 2007-2013.

CESE și-a asumat responsabilitatea de a identifica bune practici de parteneriat la nivelul programelor operaționale din cadrul politicii de coeziune. Au fost depuse eforturi considerabile pe teren, cu implicarea membrilor CESE, a consiliilor economice și sociale naționale, a sindicatelor și patronatelor (și anume partenerii sociali), precum și a altor organizații din cadrul societății civile (și anume, economia socială, sectorul terțiar, ONG-uri).

Rezultatele acestor eforturi au condus la publicarea unui studiu foarte bine informat și inspirațional al CESE privind dezvoltarea principiului parteneriatului în cadrul politicii de coeziune a UE, intitulat *It takes two to tango* („Este nevoie de doi pentru a dansa tango”).

Strategii macroregionale

CESE a manifestat un interes deosebit față de dezvoltarea de strategii macroregionale pentru grupurile de țări sau regiuni cu probleme sau interese comune. Acesta s-a implicat îndeaproape în strategiile UE elaborate pentru regiunea Mării Baltice și regiunea Mării Negre. În prezent, CESE redactează avize menite să sprijine dezvoltarea strategiilor UE pentru regiunea Mării Adriatice și a Mării Ionice și pentru regiunea Alpilor.

CESE recomandă ca „partenerii” – actori de pe scena economică, socială și din cadrul societății civile – să dețină un rol cheie în acest proces, în conformitate cu abordarea generală privind parteneriatul, adoptată în elaborarea politicii de coeziune.

CESE a propus totodată, din proprie inițiativă, elaborarea unei strategii macroregionale pentru regiunea Oceanului Atlantic, care reprezintă poarta vestică a Europei.

Macroregiunea Oceanului Atlantic ar cuprinde regiuni și insule de pe coastele franceză, irlandeză, portugheză, spaniolă și britanică ale Atlanticului, între care Insulele Canare, Azore și Madeira. Aceasta ar putea include și Islanda, Norvegia, Groenlanda și Insulele Feroe.

Aspecte urbane și locale

CESE a elaborat o serie de avize care evidențiază importanța tot mai mare a zonelor metropolitane. CESE consideră că zonele metropolitane dezvoltate echilibrat și robuste, integrate în cadrul strategiei Europa 2020, vor deveni vârfuri de lance ale evoluțiilor viitoare, fiecare având propria identitate și propriile caracteristici.

COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN PE SCURT

CESE are 353 de membri începând cu 1 iulie 2013, data aderării Croației la UE. Membrii provin din cadrul grupurilor de interese economice și sociale din Europa. Aceștia sunt nominalizați de guvernele naționale și desemnați de Consiliul Uniunii Europene pentru un mandat de 5 ani reînnoibil. Cea mai recentă reînnoire a avut loc în octombrie 2010 și a fost aplicată mandatului pentru 2010-2015. Membrii CESE aparțin unuia din cele trei grupuri: angajatori, lucrători sau activități diverse. Sarcina care le revine constă în emiterea de avize pe teme de interes european către Consiliu, Comisie și Parlamentul European. Consultarea CESE de către Comisie sau Consiliu este în unele cazuri obligatorie; în altele, aceasta este opțională. Totuși, CESE poate emite avize din proprie inițiativă. În medie, acest organism emite 170 de orientări și avize anual (dintre care 15% sunt emise din proprie inițiativă). Toate avizele sunt trimise către organismele decizionale ale Uniunii, fiind publicate ulterior în Jurnalul Oficial al UE.

The Zonele metropolitane vor avea totodată un impact macroeconomic pozitiv asupra Europei. Politicile privind evoluția zonelor metropolitane ar trebui să producă efecte în paralel cu orientarea către reducerea decalajelor regionale.

CESE a recomandat instituirea unui grup operativ privind evoluția zonelor metropolitane, care să reunească diverși reprezentanți ai statelor membre, ai zonelor metropolitane, ai părților interesate din sectorul public sau privat, precum și ai societății civile.

Un astfel de grup ar putea dezvolta o viziune pe termen lung asupra spațiului metropolitan european dincolo de granițele naționale. O agendă urbană europeană pentru 2050, coerentă și eficientă, ar trebui să înlocuiască abordările fragmentate printr-un concept global.

De asemenea, CESE lucrează la un aviz privind dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD), un instrument specific utilizabil la nivel subregional destinat implicării comunităților și organizațiilor locale care să contribuie la realizarea obiectivelor strategiei Europa 2020, legate de creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și la stimularea coeziunii teritoriale.

►DESCĂRCAȚI BROȘURA
IT TAKES TWO TO TANGO:
<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/cese-2011-05-en.pdf>

►AFLAȚI MAI MULTE
www.eesc.europa.eu

▶ CONTINUITATE ȘI SCHIMBARE

POLITICA REGIONALĂ A UE ÎNCEPÂND CU ANUL 1989

Ronald Hall, consilier principal al Directorului General pentru Politică Regională și Urbană, analizează dezvoltarea și evoluția politicii de coeziune a UE din ultimii 25 de ani.

Tratatul inițial de la Roma din anul 1957, semnat de șase țări fondatoare în vederea instituirii Comunității Economice Europene (CEE), menționa în preambul că statele membre erau „dornice să consolideze unitatea economiilor lor și să asigure dezvoltarea armonioasă a acestora prin reducerea decalajelor între anumite regiuni și a întârzierii în cazul regiunilor defavorizate”.

Transformarea ulterioară a acestei priorități politice într-o politică regională la nivelul UE a fost strâns legată de evoluțiile înregistrate la nivelul procesului mai general de integrare europeană, în special în ceea ce privește înființarea uniunii economice și monetare, care a dus în final la crearea unei monede unice, și anume moneda euro. În cadrul procesului de integrare europeană, ideea de federalism fiscal și crearea unui sistem de echivalare fiscală nu s-au bucurat de susținere, optându-se, în schimb, începând din anul 1989, în favoarea unui sistem bazat pe sprijinirea creșterii și dezvoltării economice a celor mai slab dezvoltate state membre și regiuni. Prin canalizarea unor fonduri de investiții din bugetul central al UE în acest sens, aceste zone puteau profita de avantajele uniunii economice și monetare.

Evoluția în timp a acestei politici reflectă din multe puncte de vedere dubla natură a politicii regionale a UE. Pe de o parte, aceasta reprezenta un **mecanism de redistribuire** în lipsa oricărui alt astfel de mecanism care să sprijine zonele cele mai sărace din UE. Pe de altă parte, respectiva politică reprezenta un **mecanism de creștere și dezvoltare economică**, direcționând resursele către un număr limitat de domenii de investiții.

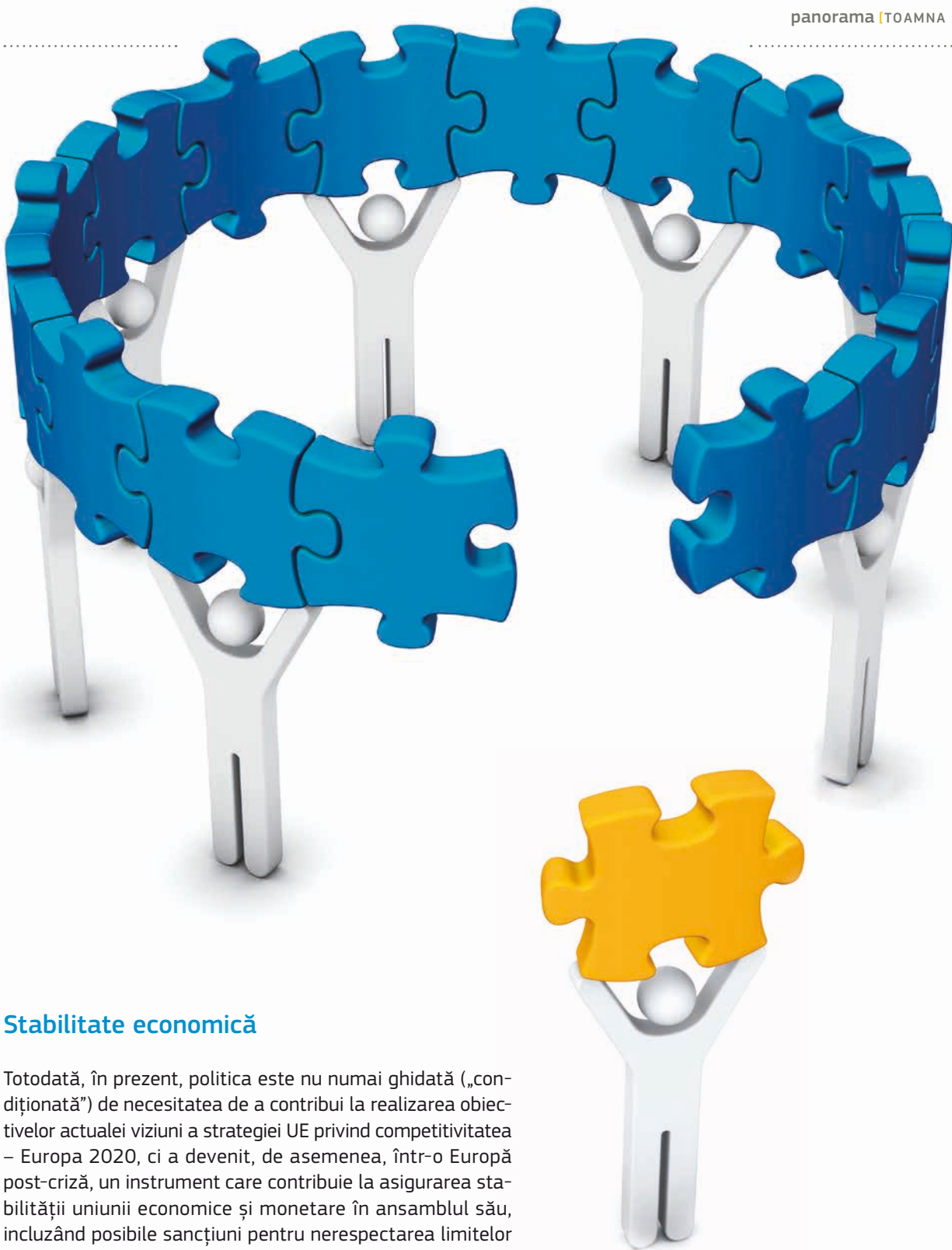
În etapele timpurii, 1989-1999, s-ar putea afirma că se puna oarecum prea mult accentul pe dimensiunea redistributivă la nivelul conducerii politice a Europei, astfel încât se depuneau prea multe eforturi pentru asigurarea resurselor în cadrul politicii regionale și de coeziune și se acorda, poate, prea puțină atenție utilizării cât mai adecvate a resurselor odată acestea dobândite.

Investiții în creștere economică

Această situație s-a schimbat atunci când statele membre au convenit la Lisabona, în anul 2000, asupra unui plan de acțiune destinat demarării unei acțiuni comune mai determinate care să vină cu soluții la problema competitivității europene pe plan internațional (aflată în relativă scădere), ceea ce a părut să mobilizeze toate sursele disponibile de finanțare către noi investiții. Date fiind deciziile bugetare din deceniul anterior, politica de coeziune devenise de departe sursa de astfel de investiții cu cel mai mare potențial de la nivel european.

Prin urmare, a început să se producă o schimbare importantă la nivelul cadrului conceptual al politicii, de la orientarea asupra aspectului redistributiv către aspectele legate de dezvoltare și creștere economică. Politica a început să se justifice ca fiind o sursă de investiții destinate sprijinirii realizării succesiunii strategiilor (corelate) în materie de competitivitate care au ghidat Uniunea după anul 2000 [Strategia de la Lisabona (2000), Strategia pentru creștere și locuri de muncă (2005) și Strategia Europa 2020 (2010)].

În vederea alocării investițiilor europene care să contribuie la realizarea acestor strategii, era esențial să aibă loc schimbări la nivelul sistemului de alocare pe mai multe niveluri, astfel încât prioritățile europene să poată fi traduse în decizii reale de investiții adoptate la nivel regional și local. Aceasta a condus la consolidarea condițiilor care însoțesc programele din cadrul politicii regionale, începând cu însemnarea preferențială a domeniilor cheie de investiții în cadrul cerințelor de elaborare a programelor strategice pentru perioada 2007-2013. Aceste condiții au fost reconfirmate, cel puțin în termeni legislativi (punerea concretă în aplicare urmând să aibă loc) pentru perioada care tocmai începe, 2014-2020.

Stabilitate economică

Totodată, în prezent, politica este nu numai ghidată („con condiționată”) de necesitatea de a contribui la realizarea obiectivelor actualei viziuni a strategiei UE privind competitivitatea – Europa 2020, ci a devenit, de asemenea, într-o Europă post-criză, un instrument care contribuie la asigurarea stabilității uniunii economice și monetare în ansamblul său, incluzând posibile sancțiuni pentru nerespectarea limitelor impuse de Uniune dimensiunilor macroeconomice naționale. Într-un anumit sens, această politică a închis un cerc. Progresele istorice pe care Uniunea le-a putut înregistra prin introducerea unei politici regionale europene reale au fost condiționate de evoluția procesului de instituire a uniunii economice și monetare. În prezent, uniunea economică și monetară are nevoie de politica regională ca instrument de susținere a succeselor sale.

Desigur, în pofida schimbării de paradigmă intervenite la nivelul politicii regionale și de coeziune a UE, aceasta își menține dimensiunea puternică de repartizare, iar majoritatea resurselor sunt orientate către cele mai sărace regiuni evaluate în funcție de venitul (PIB) pe cap de locuitor, un câștig politic semnificativ în sine.

Totuși, discursul politic a suferit modificări pentru a se axa asupra rolului alocativ al politicii în orientarea proiectelor de investiții esențiale pentru succesul economic al Europei. Prin urmare, se pune accentul pe viitor, urmărindu-se mobilizarea resurselor neexploatate în căutarea de noi oportunități în locul compensării pentru problemele din trecut. În cele din urmă, pentru a putea să își îndeplinească rolul în ceea ce privește realizarea obiectivelor economice globale ale Uniunii, s-a convenit că politica trebuie să intervină atât la nivelul regiunilor mai sărace, cât și la nivelul celor mai prospere din Uniune, chiar dacă resursele sunt în mod inevitabil, dar și just, orientate către cele mai sărace.

▶ REVISTA PANORAMA A AJUNS LA CEA DE-A 50-A SA EDIȚIE

Având în vedere că am ajuns în această etapă importantă, am dori să aflăm opiniile dumneavoastră, dragi cititori. Acum aveți șansa de a ne comunica opinia dumneavoastră despre revista *Panorama*. Ce anume vă place? O considerați utilă?

Primul număr al revistei a apărut în octombrie 2000. În ultimii 14 ani, *Panorama* a crescut și a prosperat, devenind unul din principalele instrumente de comunicare ale Direcției Generale pentru Politică Regională și Urbană.

Ce evoluție ați dori să aibă în următorii ani? Scrieți-ne și spuneți-ne ce gândiți și pe viitor vom publica unele din contribuțiile dumneavoastră. **ÎN SPERANȚA APARIȚIEI URMĂTOARELOR 50 DE EDIȚII!**

**SPUNEȚI-NE
CE CREDEȚI!**

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

✉ **SZILVIA MÉSZÁROS**

SUBSECRETARIATUL DE STAT PENTRU COMUNICAREA PRIVIND POLITICA DE COEZIUNE, CABINETUL PRIMULUI-MINISTRU, **UNGARIA**

În calitate mea de ofițer de comunicare, sunt implicată activ în comunicarea rezultatelor înregistrate de politica de coeziune în Ungaria, prin campanii și publicații și sunt totodată responsabilă de aducerea la cunoștință Comisiei Europene a activităților de comunicare a celor mai bune practici din Ungaria. În opinia mea, revista *Panorama* generează o oportunitate unică de a cunoaște în amănunt diversele aspecte ale politicii de la un stat membru la altul. În procesul de comunicare, reînnoirea permanentă a ideilor este esențială pentru transmiterea eficientă a mesajului. Pe parcursul activității noastre, revista a constituit o sursă impresionantă de cele mai bune practici și de informații utile privind politica regională. Întrucât am luat parte la pregătirea evenimentului organizat în Ungaria cu ocazia Zilei Europei, articolul „Ziua Europei 2014 pe întreg teritoriul UE” apărut în ediția precedentă, de exemplu, a fost extrem de util, oferindu-ne o sumedenie de idei noi și motivante pentru evenimentul de anul viitor.

✉ **NOAH, IUBITORUL DE PROIECTE**

SERVICIUL PUBLICITATE UE,
MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE,
REPUBLICA CEHĂ

Salut, numele meu este Noah! Poate că ne-am mai întâlnit, posibil în cadrul reuniunii INFORM organizate la Praga în primăvară? În fine, bănuiesc că știți deja că sunt cu adevărat un mare fan al revistei *Panorama*! Mă credeți sau nu, îmi place mai mult decât orice să citesc despre proiectele cofinanțate de UE. Vreau să știu totul despre ele – unde se derulează, prin ce anume se remarcă, însă doresc în mod deosebit să le văd cu proprii mei ochi! Pentru a face acest lucru, călătoresc prin întreaga Europă, vizitând fiecare stat membru și petrecând momente de neuitat cu noii mei prieteni care îmi prezintă proiectele din țara lor. Aștept cu nerăbdare să vă întâlnesc curând! ☺

*Let's stay
connected...*

▶ **FACEȚI CUNOȘTINȚĂ CU NOAH**

https://www.youtube.com/watch?v=SjE_FlVGtn4&feature=youtu.be

► **PAULA ASCENÇÃO**
OFIȚER DE COMUNICARE,
COMPETE, PORTUGALIA

Comunicarea și informarea reprezintă domenii strategice pentru autoritatea de management a programului COMPETE. Ele sunt elemente esențiale pentru activitatea pe care o coordonez. Este într-adevăr esențială alinierea atât la cerințele comitetului de gestionare, cât și la prioritățile stabilite în cadrul programului. Drept urmare, ne orientăm activitatea în așa fel încât să prezentăm toate instrumentele disponibile și să corelăm nevoile beneficiarilor cu obiectivele Fondului european de dezvoltare regională. Dincolo de orice, urmărim să partajăm rezultatele acestui raport financiar, întrucât lucrăm îndeaproape cu beneficiarii.

Fiind în prezent responsabilă de comunicare, consider că revista *Panorama* este esențială, nu numai datorită știrilor de ultimă oră, ușor accesibile, pe care le oferă cu privire la cele mai relevante teme referitoare la fondurile de coeziune, ci și datorită formatului digital, care, având în vedere filosofia noastră privind partajarea, reprezintă un instrument fundamental ce stimulează interacțiunea pe rețelele de socializare, generând astfel fluxuri de informații. Totodată, revista îi ajută pe cei care ne urmăresc din străinătate să afle mai multe despre proiectele finanțate din fonduri europene.

Din această perspectivă, considerăm că revista *Panorama* reprezintă un instrument de informare pe care îl partajăm în rândul beneficiarilor și cetățenilor în general. O versiune digitală mai interactivă și mai ușor de utilizat pe tablete ar contribui fără îndoială la succesul pe termen lung al revistei *Panorama*.

► **PAULA VICENTE**
DIRECTOR DE COMUNICAȚII ȘI REPREZENTANT
AL PORTUGALIEI LA INIO ȘI INFORM, PORTUGALIA

În calitatea mea de director de comunicații responsabil de comunicarea privind investițiile financiare implementate prin intermediul politicii de coeziune, precum și ca reprezentant al rețelelor de comunicare INIO și INFORM cu impact la nivelul întregii UE, revista *Panorama* a reprezentat o sursă de inspirație și de cunoștințe. Este interesant de analizat evoluția în timp a revistei *Panorama*. Se poate observa cum a devenit mai apropiată de cetățean, cum a atras o participare mai largă, concentrându-se tot mai mult pe temele de actualitate. Pentru viitor lansez următoarea provocare: Ca *Panorama* să devină mai sustenabilă și mai flexibilă, prin renunțarea la orice tip de versiune imprimată și punând accentul asupra diseminării sale online, adaptându-și astfel formatul la canalele digitale.

► **SUSANNE BELIHART**
MANAGER DE PROIECT, PRISMA SOLUTIONS, AUSTRIA

În calitatea mea de manager de proiect al mai multor proiecte din cadrul programelor de cooperare teritorială europeană, între care Europa Centrală, Europa de Sud-Est sau Cooperarea transfrontalieră în perioada 2007-2013, una din cele mai importante sarcini, dincolo de activitatea cotidiană care include rapoarte, PR, ședințe etc., este aceea de a afla veștile mai bune sau mai puțin bune referitoare la activitățile „partenerilor mei”, încercând să găsec soluții la probleme complexe și să fac viața partenerilor din cadrul proiectului cât mai ușoară.

Panorama îmi oferă informații actualizate cu privire la cele mai recente evoluții ale proceselor strategice din cadrul UE, precum și informații „practice” din cadrul altor exemple de proiecte sau aspecte tematice. Menținerea entuziasmului în legătură cu proiectele viitoare este extrem de utilă pentru consolidarea cooperării și definirea obiectivelor relevante.

Infograficele și „știrile pe scurt” conțin informații clare și utile prezentate pe scurt, care ar putea fi dezvoltate în cadrul viitoarelor ediții.

▶ SISTEMUL INFORMATIC INTEGRAT PENTRU DOSARUL DE SĂNĂTATE ÎMBUNĂTĂȚEȘTE ASISTENȚA MEDICALĂ REGIONALĂ

Cost total:
17700000 EUR
Contribuția UE:
3186000 EUR

Introducerea sistemului IANUS pentru dosarul electronic de sănătate (DES) a sprijinit Serviciul public de sănătate din Galicia, Spania, în eficientizarea extraordinară a îngrijirilor acordate pacienților, reducând totodată numărul vizitelor la medic, precum și timpul de așteptare.

Prin proiectul IANUS, informațiile clinice și administrative referitoare la pacienți, stocate anterior într-o gamă largă de sisteme, au fost integrate într-un sistem unic DES, care este comun pentru toți pacienții.

Noua platformă TIC asigură continuitatea tratamentelor, indiferent de spitalul sau centrul medical căruia i se adresează persoanele care necesită tratament. Informațiile referitoare la dosarul complet al pacientului se află la dispoziția întregului personal medical grație unui sistem unic centralizat.

Prin urmare, doctorii și asistentele medicale au acces instantaneu la o cantitate însemnată de informații relevante pentru luarea unei decizii și au capacitatea de a pune diagnostice mai bune și mai rapide, oferind totodată un tratament mai personalizat.

Întrucât toate spitalele publice și private, centrele de sănătate și farmaciile sunt interconectate prin intermediul IANUS, un istoric complet al rețetelor prescrise pacientului este disponibil pentru personalul medical, oferind informații privind istoricul problemelor de sănătate ale unui pacient, alergiile, tratamentele timpurii, programele de îngrijire paliativă etc. – asigurând, astfel, o mai bună continuitate a îngrijirii pacienților.

De asemenea, sistemul este conectat la Serviciul spaniol național de sănătate, permițând consultarea informațiilor medicale privind pacientul înregistrate în alte regiuni ale țării.

Sistemul IANUS este, de asemenea, deschis publicului larg și este permis accesul unui număr de aproximativ 2,7 milioane de cetățeni din Galicia la informații de bază cu privire la propriile lor dosare medicale prin intermediul internetului, utilizând codul numeric personal.

Aceste schimbări sunt benefice în special pentru persoanele care suferă de afecțiuni cronice. Potrivit estimărilor, IANUS a redus cu 4% numărul vizitelor din cadrul secțiilor de urgență ale spitalelor și, respectiv, cu 10% numărul consultațiilor la nivelul asistenței medicale primare.

Aceasta a însemnat că numărul pacienților aflați în așteptarea unei programări s-a redus cu 19%. Introducerea rețelei electronice a generat o scădere anuală cu 2,5 milioane a numărului vizitelor la medic.

În prezent, IANUS este utilizat în 14 spitale și în peste 400 de centre de asistență medicală primară, asigurând o bază solidă pentru un sistem centrat pe pacient, incluzând telesănătatea, telemonitorizarea și un model de Web 2.0 pentru pacienți.

▶ AFLAȚI MAI MULTE
www.sergas.es

▶ COOPERAREA ECONOMICĂ TERITORIALĂ

▶ MONITORIZAREA POLUĂRII ASIGURĂ APE DE COASTĂ CURATE

Cost total:
4 355 000 EUR
Contribuția UE:
3 266 000 EUR

Asigurarea unei calități ridicate a plajelor și a apei pentru scăldat de-a lungul coastelor Țării Galilor și Irlandei reprezintă obiectivul proiectului Smart Coasts (Coaste inteligente), care va proteja sănătatea publică, fiind totodată benefic pentru turism.

În cadrul proiectului „Smart Coasts=Sustainable Communities” (Coaste inteligente=Comunități durabile) a fost dezvoltat un sistem care să furnizeze informații în timp real privind calitatea apei pentru scăldat de-a lungul zonelor de coastă din Irlanda și Țara Galilor.

Proiectul realizat în parteneriat de cercetătorii din cadrul University College Dublin, Irlanda și Aberystwyth University, Regatul Unit, și-a propus să mărească nivelul de înțelegere referitor la fluxurile și concentrațiile de poluare din zonele de coastă și să ofere informații în timp real comunităților costiere.

Sistemul monitorizează impactul nivelurilor precipitațiilor sau al apelor curgătoare în zonele relevante. Acesta analizează, de asemenea, infiltrările de suprafață în raport cu structurile fluxului în apropiere de mal, care pot genera concentrații de poluare în anumite zone.

Ulterior aceste informații devin disponibile pe cale electronică pentru comunitățile locale costiere în vederea alertării acestora cu privire la potențialele probleme și pentru a contribui la garantarea siguranței apei pentru scăldat și a plajelor pentru rezidenți și turiști.

Monitorizarea în timp real a fluxurilor și nivelurilor de poluare va contribui la menținerea și sporirea numărului plajelor de calitate ridicată, cu „steag albastru”, în Irlanda și Țara Galilor, în special odată cu intrarea în vigoare a standardelor mai coercitive ale Directivei UE privind apa pentru scăldat.

Proiectul Smart Coasts vizează în prezent Golful Swansea din sudul Țării Galilor și orașul de coastă Bray din comitatul Wicklow, Irlanda. Ambele sunt poziționate în zone urbane, cu plaje situate la o distanță scurtă de mers pe jos de așezările citadine. Acestea sunt destinații populare pentru turism și sporturi de apă, ambele beneficiind deja de investiții semnificative menite să îmbunătățească infrastructura și facilitățile de agrement.

Procesul de achiziție de date poate furniza, de asemenea, informații de calitate privind contribuțiile relative ale diferitelor surse de poluare și poate oferi cea mai rentabilă abordare privind orice strategii viitoare de combatere a poluării.

Proiectul, care a fost parțial finanțat prin Programul UE de cooperare teritorială între Irlanda și Țara Galilor aferent perioadei 2007-2013, va fi benefic pentru plajele de pe întreg teritoriul Irlandei, Țării Galilor și, totodată, din alte părți ale Europei. Acesta va contribui la menținerea valorii economice și strategice a apelor din apropiere de țărm în beneficiul propriilor economii și comunități locale.

▶ AFLAȚI MAI MULTE
www.smartcoasts.eu

▶ COOPERAREA ECONOMICĂ TERITORIALĂ

▶ SPRIJINIREA IMM-URILOR DIN DOMENIUL ȘTIINȚELOR VIEȚII PENTRU A CONTRIBUI LA EXPANSIUNEA DINCOLO DE FRONTIERE

Întreprinderile mici din sectorul științelor vieții din Europa de Nord-Vest beneficiază de finanțare și de acces la experți din alte regiuni ca sprijin pentru dezvoltarea produselor lor și a comercializării acestora.

Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) inovatoare sunt esențiale pentru dezvoltarea de noi produse și servicii în domeniul științelor vieții și al tehnologiilor medicale. Însă inovarea este complexă și costisitoare, iar expertiza, facilitățile și finanțarea necesare nu sunt întotdeauna și în întregime disponibile în regiunea unde își are sediul întreprinderea în cauză.

Prin proiectul IN2LifeSciences, opt regiuni puternic dezvoltate din Europa de Nord-Vest, care înregistrează rezultate foarte bune în sectorul științelor vieții colaborează între ele pentru a furniza IMM-urilor fonduri și contacte care să le înlesnească accesul la instrumentele, resursele sau expertiza de dezvoltare necesară. Rețeaua de regiuni IN2LifeSciences include Belgia, Danemarca, Franța, Germania și Țările de Jos.

Proiectul oferă trei tipuri de stimulente pentru sprijinirea inovării: „Colaborare” (7 000 de euro), „Înțelegere” (4 000 de euro), „Socializare” (cheltuieli de maximum 500 de euro). Deși aceste sume sunt relativ modeste, ele dețin un rol esențial în etapa de dezvoltare a întreprinderilor mici din sectorul științelor vieții.

Până în prezent au fost alocate per total 224 de stimulente financiare prin intermediul proiectului lansat în aprilie 2012. Acestea reprezintă finanțarea a 70 de acțiuni de tipul „Colaborare”, 44 de acțiuni de tipul „Înțelegere” și 110 acțiuni de „Socializare”.

Al patrulea și ultimul apel la finanțare încheiat în mai 2014, în urma căruia 28 de întreprinderi au beneficiat de stimulente financiare – 13 destinate tehnologiei și expertizei privind piețele și 15 vizând colaborarea cu un partener străin din cadrul rețelei IN2LifeSciences.

Cost total:
3 140 000 EUR
Contribuția UE:
1 570 000 EUR

Pe lângă finanțarea acordată pentru dobândirea unei expertize internaționale, IN2LifeSciences organizează evenimente transnaționale de marketing personal („elevator pitch”) destinate sprijinirii accesului IMM-urilor la investiții străine și la seminarii online de formare. Atelierele internaționale de brokeraj și alte evenimente destinate inovării contribuie la rândul lor la sprijinirea întreprinderilor din sectorul științelor vieții în identificarea organizațiilor adecvate cu care să colaboreze.

IMM-urile au acces la indexul online IN2LS care conține aproximativ 224 de prestatori de servicii din sectorul tehnologic, 15 prestatori de servicii din sectorul financiar și 72 de prestatori de servicii din sectorul comercial. Fiecare partener regional din cadrul proiectului este responsabil de atragerea și evaluarea candidaților din zona sa și dispune de un buget total de alocat de 100 000 de euro.

A comentat Annick Pierrard din cadrul Interface Enterprises – Université de Liège, partenerul belgian din regiunea Valonă: „Am fost nevoiți să privim în jur, să găsim și să abordăm aceste întreprinderi mici, adesea prin telefon, și să le aducem la cunoștință sprijinul de care pot dispune. Campania noastră își ia treptat avânt și avem deja povestiri de succes valabile din partea IMM-urilor cărora le-am oferit sprijin. Accesul la expertiza transnațională pe care îl oferim este esențial pentru dezvoltarea multora dintre aceste întreprinderi mici din sectorul științelor vieții.”

▶ AFLAȚI MAI MULTE
www.in2lifesciences.eu

▶ GRECIA

▶ SPRIJIN ALOCAT ÎNTREPRINDERILOR MICI DIN GRECIA PENTRU EXTINDERE LA NIVEL INTERNAȚIONAL

Cost total:
97 500 000 EUR
Contribuția UE:
30 000 000 EUR

Întreprinderile mici din Grecia sunt încurajate să colaboreze și să își creeze împreună piețe internaționale.

Schema „Extraversion – Competitivitatea întreprinderilor” a fost concepută pentru sporirea competitivității la nivel internațional a întreprinderilor de pe plan local și extinderea activității acestora.

Schema vizează antreprenorii deschiși către exterior și orientați către exporturi și urmărește să stimuleze economia Greciei prin promovarea produselor și serviciilor naționale cu valoare adăugată mare.

În acest sens, programul pune accentul pe dezvoltarea cooperării și crearea de parteneriate între întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) din sectorul de producție, sectorul construcțiilor și cel al serviciilor. În cadrul schemei susținute de UE, este alocat sprijin grupurilor de IMM-uri (cel puțin trei), cu condiția ca acestea să colaboreze în derularea unei activități de export.

Finanțarea disponibilă poate fi utilizată în multe moduri diferite, cum ar fi: pentru producția și promovarea noilor sau diverselor produse sau servicii, dezvoltarea de noi produse sau servicii, introducerea de noi tehnologii, prototipuri și inovații, diversificarea bazei de producție a întreprinderii, dezvoltarea de activități comerciale ecologice sau de activități de reciclare.

De exemplu, prin intermediul programului, THYRATRON S.A. (a se vedea imaginea de mai sus) a reușit să implementeze un sistem de control al calității care a generat o creștere de 100% a cifrei de afaceri și a producției.

Deși programul este orientat în principal către sectorul micilor întreprinderi din Grecia (microîntreprinderi și IMM-uri), în anumite circumstanțe pot fi implicate întreprinderi mai mari (aproximativ 1% din întreprinderile sprijinite), cu condiția ca acestea să fie pregătite să coopereze cu IMM-urile în activități comerciale internaționale.

Obiectivul principal al proiectului este acela de a spori performanțele întreprinderilor grecești pe piețele internaționale prin promovarea unui antreprenorat deschis spre exterior ca modalitate de orientare a producției din Grecia către bunuri și servicii cu valoare adăugată mare, care oferă calitate, sensibilizare ecologică, cunoștințe și inovare.

Totodată, proiectul urmărește sporirea investițiilor străine directe la nivelul economiei grecești și încurajarea sprijinului în favoarea prezenței competitive a întreprinderilor grecești pe piețele naționale și străine. Până în prezent programul a avut drept rezultat crearea a peste 1 000 de locuri de muncă.

▶ AFLAȚI MAI MULTE
www.antonistikotita.gr

AGENDĂ

**30 SEPTEMBRIE ȘI
1 OCTOMBRIE 2014**

_Bruxelles (BE)

Al treilea Forum al regiunilor
ultraperiferice

2-3 OCTOMBRIE

_Prague (CZ)

Platforma de specializare
inteligentă, „Scara către
exelență”

6-9 OCTOMBRIE 2014

_Bruxelles (BE)

OPEN DAYS

18 NOIEMBRIE

_Bruxelles (BE)

Reuniunea de lansare
a Strategiei UE pentru
regiunea Mării Adriatice
și a Mării Ionice

1-2 DECEMBRIE

_Milano (IT)

Eveniment dedicat Strategiei
UE pentru regiunea Alpiilor

Pentru informații suplimentare privind aceste evenimente,
consultați secțiunea Agendă de pe site-ul Inforegio:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/
agenda/index_ro.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_ro.cfm)

RĂMÂNETI CONECTAȚI!

 www.ec.europa.eu/inforegio

 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Platformă de colaborare a DG REGIO

 www.flickr.com/euregional

 Abonați-vă la „REGIOFLASH”
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/@JHahnEU

Oficiul pentru Publicații

Comisia Europeană, Direcția Generală Politica Regională și Urbană
Comunicare – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Pagina web: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_ro.cfm

